IEIEIE WAVE

Maandelijks mediamagazine

JAARGANG 26
NR 353
APRIL 2003

COLOFON

Exploitatie: Stichting Media Communicatie
Hoofdredacteur: Hans Knot
Lay Out: Jan van Heeren
Druk: EPC

Vaste Medewerkers:
Walter du Bateau, Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Eric Wiltshire (Satelliet); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van der Heuvel (Caribisch Gebied); Radio Magazine (England); Etienne Kerremans (België)

Verantwoordelijke Uitgever
Stichting Media Communicatie
Postbus 53121
1007 RC Amsterdam

Correspondentieadres:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen

Lidmaatschap:

Nederland:	Euro 23,-
Europa:	Euro 28,-
Rest v/d wereld:	Euro 34,50

Einde abonnement?
Op de adresband staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig!
Voortaan a.u.b uw eigen adres vermelden onder mededelingen van uw overschrijving (zowel via een overschrijvingskaart als elektronisch).
U kunt evenueel uw adresgegevens doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:
Postgiro 4065700
t.n.v. Stichting Media Communicatie, Amsterdam
(met vermelding eigen adresgegevens)

Verzending:
Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	tweemalig
1/1 pagina:	euro 23,-	euro 34,50
1/2 pagina:	euro 14,-	euro 23,-
1/4 pagina:	euro 10,-	euro 16,-

Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

ISSN NR. 1381-8562

VOORWOORD

Het heeft lang geduurd voor de nieuwe bestemming van de Communicatorbekend werd gemaakt. Maar net voor het ter perse gaan van dit nummer werd bekend dat de nieuwe eigenaar de “Stichting Media Cruises” (SMC) uit Amsterdam is. Speciaal voor de ware medialiefhebbers wordt een cruise gemaakt naar Engeland (o.a. bezoek Ross Revenge), Gambia (bezoek Radio Syd en uiteraard de kleindochter van Britt Wadner), Libie (duikvakantie), Nieuw Zeeland (bezoek Radio Hauraki) en Australie (de geboortegrond van Graham Gill en nog enkele andere zeezenderberoemdheden). Op de terugweg worden de Canarische Eilanden (Radio Mi Amigo en Robbie Dale) aangedaan als ook Spanje (Santander, Playa de Aro, enz.). Volgend jaar zal de cruise richting Amerika gaan, waarbij in ieder geval de haven wordt aangedaan waar de Communicator werd omgetoverd tot zendschip.
Ja, ik geef het toe, het is tegenwoordig erg moeilijk een 1-aprilgrap te verzinnen waar nog iemand in trapt. Maar toch zou het leuk geweest zijn, zo’n mediacruise...

Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	8
Nieuws uit Engeland	14
Nieuws de wereld rond	15
Nieuws uit Belgie	16
Een avontuur werd werkelijkheid	17
The hits just keep on coming	21
Het roer moet om	24
Beatmeisjes 1963-1969	25
Internet surftips	28

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen publicatie. Zonder toestemming van de redactie is gehele of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, uit deze Freewave niet toegestaan.

FOTO'S

Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave archief.

OMSLAG

- Tom Mulder (Klaas Vaak) p.11 © Juul Geleick
- Kord Lemkau Radio Mi Amigo p.17
- MV Communicator in Pampushaven Almere (2 maart 2003) p. 4 & 8 © Peter Vrakking

HEDEN EN VERLEDEN

Ankers

ZA 1 FEB: Laten we deze aflevering beginnen met een verhaal over ankers die gebruikt werden op zendschepen, waarvoor we naar maritiem deskundige Leen Vingerling gaan: 'Het soort anker dat je gebruikt hangt af van diverse factoren. Allereerst de bodemgesteldheid. Dat kunnen zand, klei of rotsen zijn. Bij een zanderige grond moet je een anker met grotere vloeien of stokken hebben om zich in te graven, dan bij een kleibodem. Type schip: groot en zwaar of licht en rank. Dan is de stroming op de plek, waar het schip verankerd was belangrijk: des te meer stroming, des te zwaarder het anker moet zijn.

Ketting

Daarnaast is de ketting bepalend voor het anker. De ketting dient ervoor om het anker op zijn plaats te houden. Over het algemeen moet de ketting minstens drie keer de waterdiepte zijn. Gebruik je ketting en staaldraad dan moet dat wel vier keer zijn, zoals bij de MV Martina van Radio Delmare werd gebruikt. De meeste schepen gebruikten een zogenaamde klip of poolanker. De MV Communicator van Laser 558 had bijvoorbeeld twee klipankers. Het klipanker heeft nogal een grove vorm, waardoor het veel weerstand ondervindt bij het ingraven. De houdkracht ontleent dit anker vooral aan zijn gewicht.

Ross Revenge

De MV Ross Revenge had weer twee poolankers. Het poolanker moet niet zo zwaar zijn als het klipanker en is daarom een lichtgewichtanker. Het anker pakt goed en heeft niet de neiging om, als er met veel kracht aan getrokken wordt, zich los te werken. Het graaft zich steeds verder in. Zijn houdkracht ontleent hij aan de speciale vorm van de schacht en het gewicht. De meeste Delmare boten hadden klipankers. De MV Magda Maria van Radio Paradijs had volgens een Danforthanker. Het is een zogenaamd lichtgewicht anker met een groot houdvlak. Het Danforthanker heeft de neiging om zich steeds dieper in te graven, wat problemen kan opleveren bij het ophalen. Door zijn grote vloeien heeft het Danforthanker een enorm houdend vermogen ook in slappe grond. De lengte van de stok is essentieel. Zijn de stokken te kort (zoals bij sommige namaakankers) dan gaat het anker kantelen en grijpt het niet in de grond.

Ankerketting Ross Revenge

Sietse 'Snoer' Gardenier © JvH

Bijnamen

ZA 1 FEB: Nog steeds komen ze binnen en dankzij het scherpe oor van mijn vrouw Jana zijn we de bijnaam van Sietze 'snoer' Gardenier, één van de technici van Radio Veronica, rijker geworden. Ze luisterde naar een programma van Eddie Becker, waarin de bijnaam voorbij kwam en terwijl ik dit uitwerk besef ik me dat de bijnaam van Eddie zelf ook nog niet in de lijst staat: Eddie Becker, 'de man met de wekker'. En wat te denken dat, via geluidsfragment ter bewijsvoering, Stuart Aitkin een totaal onbekende opstuurde voor Johnny Walker? Hij gebruikte de bijnaam 'Rodney Fortesque'.

Radio Scotland

Maar bij het beluisteren van een Tony Allan show op Radio Scotland kwamen er zo maar een aantal bij doordat er door Jack Mc Laughlin een aantal imitaties werd gedaan van collega's. Wel hier komen ze: Jack 'Jacko you're loveable' Mc Laughlin, Richard 'love radio' Park en Bob 'Your main man' Spencer.

Vergane objecten?

ZA 1 FEB: Het antwoord is 'ja en nee'. We kregen een mail van Paul Jan de Haan die verhaalt over

twee zaken: ‘Afgelopen woensdag tot en met vrijdag was ik weer eens door mijn werkgever opgeborgen in Hotel van Oranje te Noordwijk. Vrijdag was een mooie zonnige heldere dag en aan de horizon was het REM eiland te zien. Op grote afstand kun je zelfs de rood geschilderde delen van het eiland zien. Het blijft een mooi gezicht. Op de terugweg naar Groningen heb ik nog even gekeken bij de Communicator. Inderdaad zeer triest, nogal wat slagzij. Zoals al geschreven in de discussiegroep is er overeenkomst met de MV Galaxy te Hamburg en Kiel in haar nadagen.

Museum idee

Verder gaat Paul in op de berichten een museum in te willen richten op de Communicator: ‘De wilde plannen om er een museum van te maken gaan niet op al was het alleen maar dat het schip nimmer een vergunning zal krijgen grote groepen mensen aan boord te hebben, te onveilig etc. Dan is er nog de asbest kwestie en het feit dat dit nooit financieel haalbaar zal zijn. Ik denk dat we rekening moeten houden met het feit dat we nimmer meer muziek van het schip zullen horen, bij een herverdeling van frequenties zie ik niemand op de 1224 bieden. Een betere naam zou dan ook MV Non Communicator zijn.’

Maar ondertussen

ZO 2 FEB: De door Robin Ross genoemde Brit zou, zo vernemen we vandaag, een partner hebben met de naam O’Conner en zij zouden inmiddels een aanbetaling hebben gedaan aan Rob van der Vegt. Deze voormalige eigenaar van Q the Beat en nu werkend voor Clear Channel Communications, zou hun contactpersoon zijn. Wat ze met het schip van plan zijn, is niet bekend maar ze zouden het inmiddels in Cambodja hebben laten registreren.

Ad Rolls

ZO 2 FEB: Eerder meldden we dat Ad Rolls zijn ‘Morning Sun’ was gebruikt als een filler, tenminste een muzikale brug, ten bate van de Radio Atlantis drive in show. Hetzelfde gebeurde in 1974 ook voor de ‘Atlantis Hitspinner’ jingle. Dan Don Bowman, we wisten inmiddels dat het nummer ´Hee deejay´ een Vlaamse bewerking kreeg middels Adriaan van Landschoot, de directeur van Atlantis, die het opnam onder de naam ´Fillemon´. Recentelijk kwam er een opname tevoorschijn waarin Don Allen er een bewerking op had gemaakt ten bate van zijn Country and Western Jamboree op RNI.

Wim van de Water

Vandaag kwam ook een mail binnen van Wim: Ik zat vanmorgen een programma van Peter de Vries op Radio Caroline uit 1979/1980 te beluisteren en toen schoten me ineens twee dingen te binnen. De jingles voor Peter de Vries op Radio Caroline in 1979/1980 zijn destijds deels gemaakt door de Noord Hollandse groep Sesam. Eén van de jingles die Sesam voor Peter maakte is gemaakt op de single ‘She’ die de band destijds op de platenmarkt had. En welke we ook tegenkwamen en nog niet in de discografie lijst zagen was ‘Komm Gib mir deine Hand’ van Tony Marshall. Deze eindigt met ‘heeeeeee’. En dat stukje is weer verwerkt in de promo’s voor de Muziek Parade drive in shows op Radio Noordzee.

Keefers

Via Martin kwam een bericht dat ook in Canada mee wordt gezocht aan oplossingen voor gemiste tunes: Keefers berichtte me dat hij er achter is gekomen welke één van de tunes was die Tommy Vance gebruikte op Radio Caroline South. Het betrof het nummer ‘Naked City

Johnny Lewis groet alle Freewave lezers © Christian Bergmann

Sudio Radio 227 © Look Boden

Theme' door Jack Constanzo. Destijds werd het uitgebracht op het Liberty label.

Terug van weggeweest

En om bij Radio Caroline in 1979/1980 te blijven: sinds enkele weken is op Yorin TV de stem van Eddie Keur te horen als voice over van het programma 'Carlo & Cash'. Eddie Keur maakte in 1979/1980 onder de naam Sebastiaan Peters programma's voor Radio Caroline. Ook is hij te horen in die functie bij het programma 'Countdown the files' op Veronica TV. Trouwens gesproken over Radio Caroline, vandaag even contact gehad met Johnnie 'Morning Lad' Lewis. Hij meldde onder meer dat sinds Radio Caroline met Sky in zee is gegaan er meer dan 200% meer aan telefoontjes en e-mails binnenkomt in de studio in Maidstone. Ook worden er momenteel nieuwe computers geïnstalleerd en voor de rest groet hij alle lezers van Freewave Media Magazine.

Radio 227

MA 3 FEB: Goed te lezen dat er ook nog steeds wordt gewerkt aan de eventuele terugkeer van Radio 227. Hoewel het woord eventueel al weer te veel is daar men al enige tijd test via internet. Look Boden bracht ons weer op de hoogte: 'De afgelopen periode hebben de knappe technische koppen achter Radio 227 overuren gemaakt om een goed resultaat te creëren voor het uitzenden van ons internetsignaal. Tot op heden zijn we daar nog niet helemaal tevreden over. Deze week vinden ook de laatste technische activiteiten in de studio plaats. Er zijn nieuwe MD-spelers geïnstalleerd, een nieuwe mengtafel en een nieuw softwareprogramma; ook wordt er hard gewerkt aan nieuwe jingles welke ons station herkenbaarder moeten maken. Pruko Interieurbouwers te Sliedrecht bouwt inmiddels ook aan ons nieuwe studiomeubel. '

Presentatieteam

'Er is inmiddels met een aantal 'oude' Radio Dolfijn Radio 227 deejays, maar ook met nieuwe presentatoren, gesproken welke graag hun inspanningen voor de nieuwe Radio 227 willen inzetten. Hun namen houden we nog even geheim, maar het zal U mogelijk verrassen (en zo hoort het ook). Inmiddels wachten we tevens op de toezeggingen van een aantal kabelbedrijven met de aan hun gelieerde programmaraden om via hun kabelnetwerk uit te kunnen gaan zenden. Dit laatste kan nog wel eens langer duren dan gehoopt; UPC bepaalt op dit moment de kabelbezetting welke tot april 2004 loopt, Essent doet dat in april en van Casema hebben wij nog geen reactie ontvangen. Daarnaast lopen er nog een aantal aanvragen.'

Vraag aan lezers

'Wij roepen de programmaraden op positief over ons te oordelen, maar ook U als toekomstig luisteraar kunt Uw invloed aanwenden teneinde Radio 227 zo snel mogelijk 'in de lucht' te krijgen. Wij zijn er klaar voor! In de tussentijd starten we ook met het onderzoek inzake de satelliet en dingen we uiteraard mee naar een van de frequenties welke nu als pakketten gepresenteerd zijn. Kortom het nieuwe geluid van Radio 227 komt naderbij, maar zal nog wat uurtjes spanning voor U (en ons) opleveren.'

Ook Poeze in de strijd

MA 3 FEB: Vanmiddag Ruud Poeze aan de telefoon waarbij onder meer het onderwerp Communicator aan bod kwam. Hij bevestigt wat we al via Rob Olthof vernamen; hij heeft geprobeerd de '1224' te huren in de maand december om rond de Kerstdagen en Oud en Nieuw een programma uit te stralen: "De eigenaar werkte goed mee, een andere betrokkene minder, waardoor het plannetje niet doorging. Wat betreft de potentiële kopers is het mij volstrekt onduidelijk wat ze er mee willen. Het schip zelf kopen stelt geen moer voor, jij en ik kunnen dat bijna uit de achterzak betalen. Maar dan? De '1224' gebruiken? Deze vergunning loopt af op 1 juni. En te

kiezen voor een positie in internationale wateren lijkt met juridisch en technisch onmogelijk en bovendien moet je een enorme hoeveelheid geld meenemen voor nog te betalen liggelden en broodnodig onderhoud."

Peter van Dam

DI 4 FEBR: Op zaterdag 15 februari is Peter van Dam te gast in het Radio 192 programma Club Mi Amigo. Peter zal in dit programma terugkijken op zijn periode bij Radio Mi Amigo. Als je vragen hebt voor Peter van Dam kun je deze opsturen naar het mail adres van Club Mi Amigo. Club Mi Amigo is een programma van Martien Engel en wordt elke zaterdag avond tussen 22:00 en 24:00 uur uitgezonden via Radio 192. In het programma wordt telkens met diverse gasten terug gekeken naar de kleurrijke geschiedenis van de zeezender Radio Mi Amigo.

Peter van Dam © Martin van der Ven

Dave Simmons

DI 4 FEB : Een reactie kwam binnen van Johnny, die de site Pirate Memories runt. Hij meldde het leuk te vinden Dave Simmons terug te zien op de foto op de site van Martin van der Ven, waar Robin Ross naast ondermeer Dave Simmons stond geportretteerd. (zie coverfoto Freewave 352) Hij voegde er aan toe: "Ik ken Dave persoonlijk en heb een tijdje met hem samengewerkt bij Viking FM in Hull. Ik was destijds verantwoordelijk voor de productie van commercials en promo's en Dave verliet het station in 1992. Het laatste wat ik van hem hoorde is dat hij manager is in een hotel ergens in Lancashire. Wat Dave waarschijnlijk nooit aan Johnny heeft verteld is dat hij echter nooit achter de microfoon heeft gezeten bij Radio Caroline. De bewuste foto werd drie dagen voor de opening van het station geschoten. Een dag later werd Dave van boord gehaald. Mede deejays hadden geklaagd over het feit dat hij bij herhaling racistische opmerkingen plaatste richting Dixie Peach.

Extra bijnamen

WO 5 FEB: Dan is het even tijd om naar Evert Stolman zijn reactie te gaan: 'In de laatste Freewave weer enkele leuke bijnamen van offshore radio personalities. Er zijn er inmiddels al zoveel voorbij gekomen dat er volgens mij alleen door de mensen, die bij de stations zelf hebben gewerkt, nog aanvullingen gepleegd kunnen worden. Nieuwe bijnamen heb ik dan ook niet, maar waar ik wel ineens aan moest denken was Toer Turner, de enige echte stripjockey. Destijds enkele jaren lang de vaste wekelijkse uitsmijter in het Veronicablad. In die strip was Toer Turner de sterdeejay van Veronica. Ook de andere medewerkers figureerden uiteraard in die strip, met aangepaste namen. Wat ik mij zo herinner was dat Lex Harding door het leven ging als Lex Haring, Chiel Montagne werd Giel van den Heuvel en Tom Collins werd Tommie Koeling. Klaas Vaak werd Klaas Kwaak, Rob Out Meneer Uit en Oom Bull werd Oom Bulletje. Zelfs organisator Harry Thomas figureerde af en toe, als Tomas Harry. Tante Erna werd Tante Hernia. Misschien mis ik er nog wel een paar, maar toen ik er ineens aan terug dacht kon ik een lichte glimlach niet onderdrukken. Geen bijnamen, maar wel leuk.' En daar zijn we het helemaal mee eens Evert.

Easy

ZA 8 FEB: Tijd om eens te luisteren naar wat opnamen van Radio 390. Wel verwarrend wordt het als we het hebben over 'Mame' van Herb Alpert and his Tijuana Brass. Eerder meldde ik dat Jonathan Hall het gebruikte, maar ook Stephen West wist er de weg mee

De 1e Toer Turner verscheen in Veronicablad nr. 3, 1971

op het station. Trouwens Leroy Anderson's 'Typewriter rock' hebben we al in de lijst maar er kan aan worden toegevoegd dat het op Radio 390 werd gebruikt voor een promo voor een nieuw tijdschrift dat als 'free supplement' werd toegevoegd bij de London Weekly Advertiser. Radio News was de naam en promootte als het ware de zeezenders in de jaren 1966 en 1967.

Nog een week

DI 11 FEB: Radio Caroline Nederland stopt vanaf volgende week dinsdag met de uitzendingen op de kabel. De exploitatie is te duur en men wil alle gelden die nog beschikbaar staan gebruiken voor een eventuele AM-frequentie. Dit betekent dat men de komende tijd alleen via internet zal zijn te beluisteren. Investeerders en adverteerders willen niet eerder goed in de buidel tasten dan wanneer er een etherfrequentie beschikbaar is.

Even bijwerken

DO 13 FEB: Radio Dolfijn had een verschrikkelijke serie prijsvragen waarbij in 1966 tot vervelends toe geluiden dienden geraden te worden. De passpiegels kwamen me de strot uit. Wel, 'This could be the start of something new' werd gebruikt als achtergrondmuziek en wel in de uitvoering van Count Basie. Dan dient er bij het nummer 'Let's go away for a while' van The Beach Boys te worden vermeld dat deze ook werd gebruikt als ondersteuning bij het afscheid van de medewerkers in het laatste uur van Radio Veronica in 1974. Na het nummer te hebben gedownload en overgezet te hebben via de voor mij onvervangbare Philips CDR recorder (toch veel beter dan die haperende branders, maar dat terzijde) heb ik het prachtige nummer van Count Basie een aantal malen gedraaid, want er zat iets in mijn hoofd (gelukkig maar) dat me zei 'er is meer'. Denk eens terug aan RNI, 1972 Paul May en de jingle 'This is a radio vacation'. Plaats dat op het intro.

Vaste rubriek

VR 14 FEB: Ook een rubriek die langzamerhand maandelijks voorkomt in ons blad. Uit Zweden ontvangen we het bericht van het heengaan van twee voormalige medewerkers van Radio Nord. Allereerst overleed vorige week Gert Lendin, één van de deejays van Radio Nord. Ook is Kaj Karlholm (foto) overleden. Hij behoorde tot het nieuwsteam van het station. Nadien is hij als journalist aan het werk gegaan en is hij later door het leven gegaan als 'Mr News', een bijnaam die hij kreeg omdat hij altijd 'bovenop het nieuws zat'.

Gedichten alom

VR 14 FEB: Jan van Veen is even weer terug op de radio en wel via twee verschillende regionale stations om gedichten voor te lezen in het kader van Valentijnsdag. Zowel via Radio M in Utrecht als Omroep Brabant is Jan eenmalig te horen. Hoewel eenmalig? Je weet het maar nooit wat er in de toekomst zal gebeuren.

20 jaar geleden: "18 april, we kunnen het toch proberen?"

Frankrijk

ZA 15 FEB: Leuk, een televisiekijker in Zuid Frankrijk die toch nog de Nederlandse televisie kan zien. Leendert Vingerling reports: 'Vanavond was op de BVN (Beste van Nederland) Erik de Zwart een half uur te gast in het programma Studio NL. Aanleiding was de beroering in de radiowereld over de 'vergelijkende toets', en zijn vertrek van Radio 538 naar Radio Noordzee. Er waren beelden te zien van het jinglegenootschap (zelfs een aircheck met Paul de Wit) en het Radio 538 gebouw, waaronder zijn voormalige werkkamer en beelden van de Veronica demonstratie in 1973.'

Zijn commentaar

Daarover zei Erik dat het de enige demonstratie is geweest waarbij hij ooit aanwezig was. Het ondertekenen van het Verdrag van Straatsburg is zijn drijfveer geweest om zich tegen het bestel te keren en te blijven vechten voor commerciële radio. De Zwart heeft het verdwijnen van de zeezenders altijd als een groot onrecht ervaren. Verder vertelde Erik dat de naam Radio 538 is gekozen vanwege de toenmalige golflengte van Radio Veronica. En vertelde hij 'zowaar spontaan' dat hij ooit zelf op dezelfde boot, de MV Mi Amigo, had gezeten als Ruud Hendriks, Jeroen Soer en Ton Lathouwers. Een boot, die volgens hem levensgevaarlijk was. Na zijn radioprogramma op de boot, vertelde hij, moest hij met een Engelsman beton storten om de gaten te dichten. Jeroen Soer

kon een week niet slapen vanwege de gevaarlijke situatie en Ton Lathouwers is zelfs van een bijna doormidden geknakte boot gehaald.

Liedjes

ZA 15 FEB: Luisterde naar oude programma's van Gerard Smit en binnen een half uur kwamen twee zogenaamde strijdliederen, ofwel songs gezongen over hun eigen station, langs. Het Buitengaatslied van Wil tezamen met Erik, dat al wel in de discografielijst staat. Maar hij vertelde erbij dat Erik en Wil (bemanningslid) aan boord ook scherend de 'Fresh Two' werden genoemd. Toen hij later 'Als het straks stiller wordt' draaide vertelde hij erbij dat het nummer door Wil tezamen met hemzelf (Gerard) was opgenomen en zij door het leven gingen als 'The Other Fresh Two'. Stond dus nog niet in de discografielijst. Valser dan Klaas Vaak, dachten we tot nu toe kon het niet, maar ook van deze song zou nooit één exemplaar verkocht zijn als het op plaat zou zijn verschenen. Maar iedere dag was er in de laatste maanden op Radio Noordzee om half 7 de rubriek 'de leugenaar' in het programma 'Buitengaats'. Ik leerde daaruit dat het kinderliedje 'Schuitje varen, theetje drinken' gebruikt werd om de intro van de rubriek vol te zingen.

Echt niets te melden deze week

VR 21 FEB: Wel erg uniek dat er een week voorbij gaat zonder dat er echt iets schokkends is te melden. Dus maar weer eens wat oude programma's afgeluisterd en de aanvullingen van anderen verwerkt. Martin stuurde een aantal soundbytes. Eén wisten we direct op te lossen. Het was een promo op Radio London voor Tony Windsor's programma, waarin Paul Kaye, Dave Dennis, Ed Stewart en Mike Lennox tezamen zongen. Als basis gebruikte men 'Walzing Mathilda', een typisch Australisch volkslied. Dan hoorde ik een speciale uitzending vanaf boord van de Norderney met Leo de Later, waarbij hij een jingle had gemaakt met daarin de vraag of iedereen gelukkig was en daarbij gebruikte hij een stukje van het nummer 'Theme from Shaft' van Isaac Hayes.

Nog een paar

ZO 23 FEB: Zit te luisteren naar oude programma's en dus komt er weer het één en ander voorbij. We meldden al dat 'With a little help from my friends' in de uitvoering van Joe Cocker al een aantal maal was gebruikt. Daar komt nu bij dat deze ook werd gebruikt op Radio Veronica in de nadagen van de zeezender, toen het bekend was geworden dat minister van Doorn de eerste zendtijdaanvrage van de VOO had afgewezen.

En dan kwam ik in een opname uit 1978 nog een Mi Amigo lied tegen door Dick Verheul en Rob Hudson. Als het duo Hud en Heul zongen ze het lied op de melodie van 'Love me baby' van Sheila & B. Devotion.

Baan

DI 25 FEB: Bud Ballou, eens werkzaam bij Radio Caroline International, werkt al weer jaren in San Diego en heeft vanaf volgende week maandag een job bij KOGO als 'news anchor man' in het ochtendprogramma. Dit uiteraard onder zijn eigen naam 'Howard Castle'. En wie horen we weer terug op de BBC? Juist Dave Lee Travis. Iedere zondagochtend tussen 9 en 12 uur op BBC Three Counties Radio.

Leeghalen

DO 27 FEB: Laat in de avond krijg ik een telefoontje dat morgen om acht uur een aanvang wordt gemaakt met het leeghalen van de Communicator door de NV Nozema. De zenders, die aan land werden gebruikt, werden in de tweede helft van de jaren negentig al geplaatst. Men zal ook de antenne weghalen en de zendmast kantelen. Het is niet bekend hoe lang het werk zal duren. Wel is bekend gemaakt dat het zendschip voor de sloop is verkocht. Maar, dergelijke opmerkingen hebben we in het verleden wel vaker gehoord.

Dank aan: Leen Vingerling, Paul Jan de Haan, Dick Verheul, Wim van de Water, Martin van der Ven, Evert Stolman, Hans Hogendoorn en Harm Koenders

Samenstelling: HANS KNOT

PERIKELEN

ZA 1 FEB: Een comité van 'wijze mannen', bestaande uit televisiepersoonlijkheid Rik Felderhof en de presentatoren Sjors Fröhlich, Cees Grimbergen en Aart Zeeman, is er tijdens een spoedoverleg met het NCRV-bestuur en de verenigingsraad niet in geslaagd de al weken slepende crisis binnen de NCRV te bezweren. Het bestuur en de raad weigerden gehoor te geven aan een dringend verzoek van het viertal om het ontslag van algemeen directeur Harry Hemink ongedaan te maken en zo de NCRV te behoeden voor een nieuw financieel en publicitair debacle. Een debacle dat groter zou kunnen uitvallen dan de 'ramp' rond Paul de Leeuw, waarop het be-

stuur Hemink onder meer anderhalve week geleden afrekende.

ZA 1 FEB: Deze maand gaan we twintig jaar terug in de tijd. De maand dat in Freewave de eerste foto's verschenen van een schip met de naam 'Ross Revenge'. Absoluut speurwerk van Tom de Munck, die de foto's via contactpersonen uit Santander kreeg. Freewave was de eerste met berichtgeving over het schip en Tom, hij leidde tevens een ieder dat jaar om de tuin met de komst van 'Radio Golden Wave'. Zijn informatie was zo betrouwbaar dat andere media het overnamen en Tom twee maanden later, na tussentijdse berichtgeving, meldde dat het ging om een 1 april grap. Maar ook triest nieuws werd er gebracht en wel, middels het vallen van een trap, het overlijden van Barry Alldis (foto), die al sinds de eind vijftiger jaren van de vorige eeuw te beluisteren was via de Engelstalige service van Radio Luxembourg.

ZO 2 FEB: Terwijl anno 2003 er helemaal geen toegang is tot het Omroepmuseum en we een paar jaar moeten wachten alvorens het nieuwe museum opengaat, meldden we in 1983 dat men een nieuw onderdak had gevonden aan het Melkpad in het voormalige pand van het ANP. Jelle Boonstra en Hans Knot gingen erheen, gewapend met een recorder om een verhaal te maken. Leverde de legendarische jingle op van een voormalige oud medewerker, die niet goed uit zijn woorden kwam: 'de Freewave Informatieeeee Shooow met Hans Knoffff'. Wel dan weet U meteen dat de Freewave show voor alle visueel gehandicapten dit jaar niet 25, zoals het blad, maar 20 jaar bestaat.

MA 3 FEB: Het roer is om, Radio Noordzee is krachtiger, beter en met Jensen en Paparazzi en niet te vergeten Gordon. Wel of nu iedereen op hem zit te wachten is de vraag. Maar wel duidelijk is dat men een goede draai aan het roer heeft gegeven. Jammer heren Mol en de Zwart dat we die keurige kleurige boot niet meer heen en weer zien gaan op internet. Het leek een droom dat men de echte oude Radio Noordzee weer terug zou brengen. Een hele korte droom.

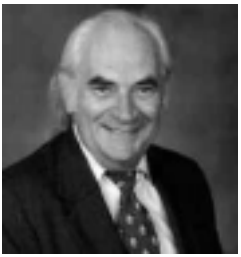

DI 4 FEB: Satelliet-stations was nog een unicum in de wereld. In Europa zouden we nog een aantal jaren moeten wachten maar in 1983 was er in Amerika al een zeer speciaal station te melden. 'The Silent Network'. Het werd opgezet door Sheldon Altfield (foto) en men zou via de satelliet signalen gaan uitstralen die door kabelmaatschappijen zouden kunnen worden opgepikt voor verspreiding onder alle gehoorgestoorden in Amerika.

WO 5 FEB: Van alle klachten die uit het hele land binnenkomen bij de 'piratenpolitie', komt het gros uit deze regio. Het agentschap schat dat van de 2700 zendpiraten in het land, zo'n dertig procent in Twente zit. Deze gegevens komen uit een publicatie die kranten gisteren brachten. In het laatste kwartaal werden er veertig klachten binnen van mensen die storing ondervonden van uitzendingen van de piraten. Agentschap Telecom heeft aangekondigd de piraterij in Twente harder te gaan aanpakken. In Enschede is de laatste tijd vooral sprake van een sterke zender die in delen van deze plaats het beluisteren van Radio 1 onmogelijk maakt. De gemiddelde inwoner van Enschede schijnt hier niet rouwig om te zijn want er zijn geen klachten bij de piratenpolitie binnengekomen.

DO 6 FEB: De NOS was er twintig jaar geleden met een ter nagedachtenisprogramma met de titel 'Reportage zonder einde'. Het ging om het werk van de in El Salvador doodgeschoten Koos Koster, Jan Kuiper, Joop Willemsen en Hans ter Laag. Zij waren als journalisten aan het werk en werden vermoord. Samenstelling was onder meer in handen van Joop Daalmeijer (toen nog VARA).

VR 7 FEB: De regionale omroep Radio West zal vanaf 1 maart overdag alleen maar informatie uit gaan zenden. In de avond en nacht zal de computer haar dienst doen als jukebox. Programmadirecteur Jeroen Soer denkt op deze manier meer luisteraars te kunnen trekken naar het station. Een medewerker die recentelijk het woord 'kut'

per ongeluk gebruikte in het programma kon daarop trouwens meteen zijn koffers pakken.Wel we hebben in het archief nog wel bepaalde opnamen van Woelwater waarop hij nooit is ontslagen.

ZA 8 FEB: Een paar jaar eerder was hij nog actief bij Radio Caroline en nam zijn programma's in Delft op. Dit omdat hij aan boord zeeziek werd: Jeroen Woelwater, dan wel Jeroen Soer. In 1983 maakte hij programma's voor de VARA op Hilversum 3 en die dag draaide hij alleen plaatjes waarbij het ging om 'huilen'. Soer was trouwens de eerste veejay in onze ogen en wel via Europa TV.

ZO 9 FEB: Twintig jaar geleden ging het niet om 'Idols' of 'Big Brother' maar stonden de microfoons van onder meer 'Kletskop', bij de VOO open voor meningen van kijkers inzake de ellenlange soapseries als 'Dallas' en 'Dynasty'. Annette van Trigt zorgde ervoor dat een ieder zijn woordje kon doen. En erg leuk was het die dag dat Felix Meurders in 'Langs de Lijn' werd vervangen door Hans Hoogendoorn.

MA 10 FEB: Momenteel wordt er door vertegenwoordigers van de VARA onderhandeld met de cabaretier Dolf Jansen in verband met een eventuele presentatie van een nieuw programma, dat vanaf september via Nederland 3 te zien zal zijn. Men overweegt het programma vier avonden per week te programmeren op de plek direct na de uitzending van het programma 'NOVA'.

DI 11 FEB: Bij Sky Radio moet men toch wel enigszins trots zijn met de resultaten van een onderzoek van bureau Intomart waaruit blijkt dat in 2002 10.6 miljoen verschillende luisteraars regelmatig hebben afgestemd op het station. Met dit resultaat bereikte men de eerste plaats. Tweede werd het commerciële radiostation Radio 538 met 7.9 miljoen luisteraars. Radio 1, één van de stations van de publieke omroepen, behaalde de derde plaats met 7.7 miljoen. Radio 10 had 5,3 miljoen wat toch nog steeds een goed geheel is.

DI 11 FEB: In de Tweede Kamer verdedigde Elco Brinkman (foto), minister van WVC, in 1983 zich inzake de plotselinge drang die er is te komen tot de invoering van een derde televisienet. Hij stelt dat volgens Europese regelgeving Nederland wel mee moet gaan en bovendien het een unieke gelegenheid is om in de toekomst mee te draaien op de Europese communicatiesatelliet ECS.

DO 13 FEB: Dat waren nog eens tijden twintig jaar geleden. Volop berichtgeving in de kranten rond allerlei professionele landpiraten. Radio Unique en Radio Decibel waren voor de Amsterdammers wel de absolute toppers. Nederland vierde de krokusvakantie. Wel deze bestaat ook al lang niet meer. Decibel wilde de hele week vanwege deze vakantie uitzenden.

VR 14 FEB: Het blijft rommelen binnen de VOO. Drie leden van de zeskoppige ondernemingsraad hebben geen vertrouwen in interim-directeur J. Bruins. Hij zou daadkracht missen. De overige leden van de ondernemingsraad zijn het daar niet mee eens en ook de ledenraad staat er niet achter, zo bleek gisteren op een vergadering. Bruins blijft daardoor aan het roer staan. Veronica wil op 15 maart beginnen aan weer een nieuw volledig televisie programma. Tachtig procent van de programma's zal bestaan uit eigen producties die in de meeste gevallen worden gemaakt in de eigen studio.

VR 14 FEB: Op Radio 2 werd tussen 12 en 17 uur de finale van de 'Week van de Jaren 60' uitgezonden. Hans Schiffers presenteerde de Top 60 van de jaren 60. Oud-Freewave redacteur Ton van Draanen, tegenwoordig eindredacteur van het AVRO Radio 2 programma Schiffers.FM, deed de techniek en had als ondergrondjes enkele oude zeezendertunes uit de kast getrokken. Meteen kwamen er mailtjes binnen met de vraag of, bijvoorbeeld de tune van de Lexjo of 'Classical Gas' van Mason Williams niet helemaal konden worden gedraaid. Omdat 60 platen in vijf uur uitzenden minder dan 5 uur kost, werd aan de verzoeken voldaan. Bij Classical Gas deed Ton van Draanen nog een live-imitatie van de Peter Hollandjingle 'Doorsnee Noordzee'. Ook 'Holiday' van André Brasseur werd door de Radio 2 luisteraars gewaardeerd.

(zie foto op blz. 11)

ZA 15 FEB: Tijdelijk maar wel een nieuwe leider, zo kunnen we het hebben over de 52-jarige Guido van den Boorn die is aangesteld als tijdelijke algemeen directeur van de NCRV. Hij is ingehuurd als ervaren interim manager en is tijdelijk opvolger van Harry Hemink, die wegens slechte communicatie met onder meer het bestuur door laatstgenoemde naar huis werd gestuurd.

Ton van Draanen en Hans Schiffers in de AVRO Radio 2 studio van het AKN-gebouw

ZO 16 FEB: Vandaag een feestje in Huize Tom Mulder. Hij viert zijn 56ste verjaardag, zo leerde mij een rekensom toen ik de oude Freewave uit 1983 teruglas en Vaak zijn 36ste verjaardag vierde. Volgens mij viert Mulder ook een jubileum met het lezen van onze Freewave. Tom, van harte en nog vele jaren. Een kwart eeuw?

MA 17 FEB: Wordt bekend dat de regionale omroep Radio West en Stadsradio Den Haag in gesprek zijn over een eventuele samenwerking en wellicht overname. Het initiatief komt van de gemeente Den Haag. Stadsradio Den Haag heeft de laatste jaren verliezen gedraaid. Dit was voor de gemeente, die het radiostation niet graag ziet verdwijnen, aanleiding een samenwerking te opperen tussen Radio West en Stadsradio Den Haag. Volgens Jeroen Soer, directeur van RTV West, staat een eventuele overname van het muziekstation helemaal los van de op handen zijnde herprogrammering van RTV West.

MA 17 FEB: Het blijft rommelen binnen de VOO. Vandaag is tijdelijk algemeen directeur Bruins terug getreden onder de druk van een eventuele staking van een deel van het personeel. Peter Kuipers, interim manager bij Veronica, zal een paar maanden de tijd krijgen de omroeporganisatie weer op de rails te krijgen. Eén van de eerste beslissingen die hij nam was de schorsing van Rens Muller, eindredacteur van het Veronicablad, ongedaan maken. En de komende weken zijn nog veel meer beslissingen te verwachten.

DI 18 FEB: Dat waren nog eens tijden in 1983. Mooie programma's waar je naar uitkeek. Vooral de vrijdag, de EO was nog vervelend aanwezig maar daarna hadden we bijvoorbeeld de VOO met 'MONO' en later in de avond 'Countdown Café'. Exact twintig jaar geleden werd in de nacht de Top 100 Aller Tijden gepresenteerd door Erik de Zwart, Chiel van Praag, Iris Molet en Peter Teekamp.

DI 18 FEB: Henk Westbroek heeft te horen gekregen dat met ingang van 1 september er geen ruimte meer voor hem is op 3FM. Boven de 50 schijn je heden ten dage binnen bepaalde bedrijfsvoeringen niet meer geschikt te zijn. Liefst meer dan twintig jaar heeft Henk voor de VARA programma's verzorgd. Uiteraard is hij niet tevreden met het besluit en bovendien vindt hij dat er een degelijke financiële regeling dient te worden getroffen. Het zal wel uitlopen op een juridische strijd.

WO 19 FEB: Heel Nederland staat klaarblijkelijk verbaasd over de eventuele plannen van John de Mol zich financieel in te werken binnen het Radio 10 concern met als doel van het radiostation een familiestation te maken. Niets is nog officieel bekend gemaakt, het gaat nog slechts om geruchten. Op de werkplek, in radioprogramma's en in kranten hoor en zie je er over 'hoe het toch mogelijk is dat één en dezelfde persoon twee radiostations in handen kan krijgen'. Aangenomen mag worden dat indien de deal doorgaat De Mol zich alleen financieel zal mengen als partner en niet als eigenaar.

WO 19 FEB: De directie van het Financieel Dagblad deelt mede dat men overeenstemming heeft bereikt over de overname van Business Nieuws Radio om op die manier haar andere nieuwsbronnen nog sneller te kunnen afstemmen op de actualiteit. Lezer en luisteraar zijn op die manier nog dichter bij elkaar gekomen en krijgen in de toekomst hoogwaardige informatie. De redacties van het FD en BNR zorgen in de toekomst voor een gezamenlijke selectie en planning van onderwerpen, waarbij beide redacties hun eigen redactionele verantwoordelijkheid behouden.

DO 20 FEB: De AVRO heeft het

contract opgezegd met Robert Long. Na 1 september zal hij niet meer te beluisteren zijn via Radio 2. Hij werd destijds binnengehaald als de opvolger van Willem Duys. Ook zijn producer Imme Schade van Westrum wordt aan de kant gedaan. Eigenlijk een schandalige zaak gezien Imme vele goede programma's heeft geproduceerd en als sinds 1979 als freelancer aan de slag was bij de AVRO. Men wil op de zondagochtend vanaf de maand september drie uur lang programma's gaan brengen gericht op de doelgroep 30 tot en met 55 jaar..

DO 20 FEB: Ja, je had in 1983 programma's genoeg waarvan je nog intens kon genieten. Zo weet ikzelf dat de televisie aan stond als 'Op jacht naar de schat' werd uitgezonden. Jan de Vries werd altijd losgelaten op zoek naar. De aflevering van op de dag af twintig jaar geleden speelde zich af bij allerlei tempels in Thailand.

VR 21 FEB: Na 321 afleveringen houdt het VARA programma 'Oppassen' op te bestaan. Al vanaf 1991 is de serie te zien op Nederland 3. De comedyserie kreeg in 1996 de Gouden TeleVizier Ring en haalde als langst lopende comedyserie ter wereld zelfs het Guiness Book of Records.

VR 21 FEB: Uit onderzoek is gebleken dat 'De Week van de Jaren 60' die via Radio 2 vorige week werd uitgezonden, zeer goed gescoord heeft. Er luisterden gedurende de vijfdaagse week een kleine 3 miljoen mensen en dat is fors meer dan tijdens 'de Jaren 60'-edities van 2002 en 2001 (ca. 2.5 miljoen).Vooral in de doelgroep (35-49 jaar) deed de Week het bijzonder goed: 1 op de 3 Nederlanders in die leeftijdscategorie stemden op Radio 2 af. De meeste luisteraars trok traditiegetrouw De Top 60: 1.1 miljoen, oftewel 40 % van het aantal radioluisteraars op de vrijdagmiddag.

ZA 22 FEB: De Muurkrant, een informatiebulletin dat al meer dan 20 jaar over de media en zendamateurs op onregelmatige basis, verschijnt, brengt nieuws in 1983. Men zal als experiment via Viewdata verschijnen. Ger Kruger, destijds schrijvend actief voor Freewave, zat achter dit experiment.

ZO 23 FEB: In 1983 de finale op de televisie van het Nationale Songfestival. Weet je nog wie de deelnemers waren en wie speciale gasten? Wij wel, want het archief zegt ons: Mystique, Vulcano, Bernadette, Deuce en Music Hall met als speciale gasten Dana uit Ierland en Nicole uit het toenmalige West-Duitsland. Ivo Niehe presenteerde het door Bob Rooyens geproduceerde programma en Bernadette won met 'Sing me a song'.

MA 24 FEB: We zagen hem voor het eerst op 'Zeezenders 20' als deejay Kas Collins en hij verhaalde over zijn belevenissen op de Voice of Peace. Op deze dag, twintig jaar geleden, mocht hij als inval deejay bij de TROS op Hilversum 3 zijn kunsten vertonen als invaller voor Hugo van Gelderen. Dit alles gebeurde onder de naam Kas van Iersel.

MA 24 FEB: Plaats: Bussum. Happening is de

Afscheidsfoto van 'Oppassen'
© Rick Arnold /
Blue Horse Productions

Kas van Iersel in de jaren 80

uitreiking van de Gouden Harpen. Blöf, Adca en de Munnick en Herman Pieter de Boer zijn dit jaar de winnaars. Moet vooral voor de laatste een ramp zijn dat de prijs wordt uitgereikt door Sjors Fröhlich. Om echt niet vrolijk van te worden. In huize Knot zorgen we de laatste maanden er zelfs voor dat we op zaterdagochtend voor negenen uit bed zijn zodat we met normale koffie kunnen wakker worden.

MA 24 FEB: Bloot op de televisie was in de jaren zestig bijna een algeheel pardon. Seksuele voorlichting bijna ondenkbaar. Anno 2003 begint vandaag op BNN het programma 'Neuken doe je zo'. En wat bleek? Er keken vooral mensen boven de 35 jaar naar de eerste in een serie van zeven afleveringen. De NOS onderzocht het een en ander en deelde tevens mee dat er 1,3 miljoen kijkers waren en de doelgroep 13 t/m 19 jaar nauwelijks keek. Misschien toch een vroeger tijdstip?

DI 25 FEB: De rechter bepaalde eerder dat per 1 juni de toegewezen frequenties via veiling in gebruik dienen te worden genomen. Er is echter een motie aangenomen door de Tweede Kamer waarin wordt gesteld dat de datum tussen toewijzing en in gebruikneming dermate kort is dat een goede promotie en zakelijke afhandeling niet mogelijk is.

DI 25 FEB: De toekomst van de Reclame Code Commissie is in een onzeker vaarwater gekomen. Zoals bekend is deze commissie voor het behandelen van klachten die van luisteraars en kijkers binnen komen. Het wordt gerund door een stichting die wordt gefinancierd vanuit de reclamewereld, maar er komt steeds minder geld binnen. Men wil nu in de toekomst een heffing gaan invoeren bij elke reclameopdrachtgever. De stichting heeft acht personeelsleden. Per jaar worden gemiddeld 2000 klachten serieus in behandeling genomen.

DI 25 FEB: Bij de VOO in het programma 'MONO' een terugblik destijds in 1983 op het jaar 1967. Niet alleen muziek uit dat jaar maar ook fragmenten. Look Boden als wel Lodewijk den Hengst op Radio Dolfijn. Lodewijk zou later Lex Harding worden op advies van zijn programmadirecteur Tony Withers. Volgens deze laatste zou Lex nooit groot worden in de radiowereld. We weten inmiddels wel beter.

WO 26 FEB: Ikzelf schreef in 1983 een lang artikel over de toekomst die er nog zou zijn voor de middengolf in Amerika. De nieuwste techniek zou het mogelijk maken om via de middengolf ook programma's in stereo te gaan uitzenden. De Amerikaanse radiowereld was in verwarring en er werd zelfs gesproken over anarchie vanuit de hoek van de industrie. Het is nooit echt doorgebroken.

DO 27 FEB: Eigenlijk een beetje de omgekeerde wereld met heden ten dage want in 1983 werd besloten dat, middels financiering door onder meer de staat, de korte golfuitzendingen van de staatsomroep een herstart zouden vinden. Een derde van de kosten zouden door de regering worden vergoed en Yleis Radio International stond gepland voor 1987. Inmiddels is het merendeel van de programmering vorig jaar geschrapt, wegens bezuinigingen.

DO 27 FEB: Talpa Radio International BV, onderdeel van de investeringsmaatschappij van John de Mol, heeft in principe overeenstemming bereikt met de Stichting Beheer Radio 10 en Wegener NV over de overname van 100 % van

de aandelen in Radio 10 BV. Deze vennootschap exploiteert Radio 10 FM. Arcade kreeg het, in 1988 opgerichte station in 1996 in bezit. Erik de Zwart: “Dit past precies in de strategie die wij hebben ontwikkeld voor Talpa Radio International. Naast Noordzee FM, dat vorig jaar werd overgenomen, leveren wij met de aankoop van Radio 10 FM het bewijs dat wij voor de lange termijn investeren in radio. Het is een aanwijzing dat wij niet alleen investeren in een groot en mooi radiobedrijf maar ook in de verdere professionalisering van de radiomarkt in Nederland.

DO 27 FEB: Televisiestation Fox Kids studeert op de mogelijkheden om een commercieel radiostation voor kinderen te beginnen. Het station zal zich eventueel gaan richten op kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar. Mocht de studie positief uitpakken, dan gaat Fox Kids afzonderlijk, dus zonder partner SBS, proberen een etherfrequentie te bemachtigen. Onlangs startte het mediaconcern Disney, (deels) eigenaar van Fox Kids, in Engeland ook al een station voor kinderen. Daar werkt men samen met Bloomberg. Fox Kids brengt naast televisieprogramma’s ook al een tijdschrift op de markt en men organiseert diverse evenementen voor kinderen.

VR 28 FEB: Vijf in ’t Land, het programma over en vanuit de regio via RTL5 verdwijnt vandaag definitief van het scherm. Volgens een woordvoerder van de Holland Media Groep trok het programma niet genoeg kijkers in de doelgroep (mannen).En dus is er al weer een eind gekomen aan een van de programma’s die dicht bij de kijker stond.

VR 28 FEB: Dit jaar bestaat AFN Europe 60 jaar. Of er veel bij stil zal worden gestaan valt te betwijfelen. In ieder geval zal er niet veel aan historisch materiaal worden gedraaid want standaard dienden uitgezonden programma’s, vroeger op LP uit Amerika aangeleverd, terug gestuurd te worden naar de staatsarchieven. Achterover drukken van materiaal was een doodszonde en zou zwaar bestraft worden. Tjee, gelukkig waren sommige mensen toch verstandig om af en toe even iets te doen wat de regering strafbaar stelde en kunnen we zo nu en dan genieten van een studiotape.

HANS KNOT EN MICHEL VAN HOOFF
met dank aan TON VAN DRAANEN

NIEUWS UIT ENGELAND

Jaarverslag
De Radio Communications Agency, verantwoordelijk voor het opsporen van illegale uitzendingen, heeft recentelijk verslag uitgebracht van haar activiteiten in 2002. Zo werd onder meer iemand veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van 18 maanden omdat hij op video was gezet tijdens de installatie van een zender, die later gebruikt zou zijn voor het verzorgen van illegale uitzendingen.van een station genaamd ‘Groovy FM’. De RCA, een onderdeel van de DTI, heeft vorig jaar in Engeland 1042 acties uitgevoerd tegen 209 verschillende stations die illegaal actief waren.

Radio 2 in the winning mood
Zowel Terry Wogan als Steve Wright (foto) zijn de almachtigen op Radio 2 van de BBC en hebben het afgelopen jaar meer dan 900.000 luisteraars erbij gewonnen voor het station. Het totaal aantal luisteraars van het station is op wekelijkse basis gestegen naar 13.3 miljoen luisteraars. Dit volgens de gegevens van het meest recente luisteronderzoek, dat liep over het laatste kwartaal van 2002. In totaal groeide Radio 2 in 2002 met 900.000 waarbij 775.000 de laatste drie maanden als winst werden gezien.

Bijna niet of helemaal niet
Een recent onderzoek, dat voor de eerste keer werd uitgevoerd, naar de radiobeluistering van de vele Aziaten in Engeland bracht teleurstellende resultaten. Meer dan de helft van de eerste en tweede generatie van de Aziaten blijkt bijna nooit naar de radio te luisteren. Van de inwoners die afkomstig zijn uit Bangla Desh luistert zeker 50% nooit naar de radio. Liefst 18.5 % van de ondervraagden gaf aan dat men alleen luistert naar stations die zich op de Aziatische bevolking van Groot Brittannië richten. Als het gaat om de derde generatie luisteraars gaat stelt liefst 56% dat men het bij de algemene radio houdt en niet naar de specifieke uitzending luistert.

Hoge verwachtingen
Meer en meer luisteraars in Engeland stemmen de

radio af via hun televisietoestel, dan wel schakelen hun radio of transistor uit in voordeel van Digitale radio. Een recent RAJAR onderzoek geeft aan dat er in het vierde kwartaal van 2002 een toename was van liefst 7% en men brengt tevens het getal dat liefst 7.3 miljoen luisteraars hun radiosignalen via de tv laat binnenkomen. Dat betekent een aanwinst van meer dan 1 miljoen luisteraars in 2002 en in het laatste kwartaal meer dan 500.000. Als het om de volwassenen gaat kan worden gesteld dat 4.3 miljoen mensen op deze wijze al in Groot Brittannië de radio beluisteren.

Stations

Er zijn ook cijfers bekend van radiostations die opeens veel meer luisteraars, via deze vorm van ontvangst hebben. Capital Gold haalde in de laatste zes maanden van 2002 liefst 237.000 volwassenen binnen en bereikte op deze manier per a1 januari jongstleden 760.000 luisteraars. Maar ook Jazz FM, dat veel kleiner is dan Capital Radio, behaalde al meer dan 300.000 luisteraars via digitale radio. Men verwacht door de uitbreiding van de luisteraars binnen de Britse radio-industrie per jaar zo'n 70 miljoen Pond extra te kunnen binnenhalen aan reclame-inkomsten.

REDACTIE RADIO-MAGAZINE

NIEUWS DE WERELD ROND

Andermaal Voice of Peace

In Engeland wordt er hard aan gewerkt tot een terugkeer te komen van The Voice of Peace. Niet met de gedachten een station in de ether te brengen vanaf internationale wateren voor de kust van Israël maar via een aantal kortegolfstations, dat het programma voor de Vrede wil gaan uitzenden. De organisatie achter de programma's is namelijk van mening dat de overvloed aan mededelingen inzake 'toekomstige' oorlogen via de diverse nieuwsbulletins op duizenden radio- en televisiestations niet erg gericht zijn op de wereldvrede. Rond deze tijd hoopt de organisatie al via een 10 kW zender actief te zijn ondermeer via relais van de JRRI. Details omtrent deze uitzendingen kunnen gevonden worden op twee websites: **http://vop.uk.tripod.com** en **http://radio-rainbow.tripod.com**

Geen propaganda

Het ligt niet in de bedoeling van de organisatie om propaganda te verspreiden. Het is meer een gevoel van 'luister naar ons, leiders van alle landen ter wereld.' De programmamakers zijn vrijwilligers; sommigen zijn werkloos, anderen gehandicapt, maar allen hebben als gedachte dat er een wereldvrede mogelijk moet zijn. Men had graag Abe Nathan, de oprichter van de originele Voice of Peace, geïnterviewd. Het was Abe, die ooit in 1969 het Vredesschip in Groningen kocht en tot 1993 actief was. Helaas als gevolg van twee hersenbloedingen kan Abe niet meer praten en slijt hij zijn laatste dagen in een verzorgingstehuis in Tel Aviv.

Nog meer nieuws

Het Arabische nieuwsstation Al Jazeera heeft concurrentie gekregen van een nieuw door Saudische, Koeweitische en Libanese geldschieters ondersteund 24-uurs station, genaamd Al Arabia. Het nieuwe station ging eind februari van start. Met zo'n 270 miljoen euro aan startkapitaal is men operationeel geworden in Saudi Arabië. Al Jazeera zendt uit vanuit Quatar, dat basis is van grote hoeveelheden Amerikaanse soldaten

Hergebruik

De European Space Agency (ESA) onderzoekt de mogelijkheid om extra functionaliteit uit hun oude satellieten te halen. Met een paar kleine aanpassingen kunnen ze omgevormd worden om op een goedkope manier digitale radiosignalen te verzenden, inclusief extra informatie. De satellieten worden heden ten dage gebruikt om televisiesignalen te verzenden. Normaliter gaat zo'n tv-satelliet vijftien jaar mee. Dan is de brandstof voor haar doel grotendeels op, die nodig is om de satelliet in zijn baan te houden. Daarna wordt hij afgedankt. Maar om een radiosignaal te versturen hoeft een satelliet minder precies te richten dan voor een televisiesignaal. Er kan brandstof worden bespaard, als de satelliet alleen nog maar zijn oost west as aanpast. Zo kan de satelliet het vijf jaar langer uithouden. Het signaal zou vooral bedoeld zijn voor autoradio's.

Meer Tsjechisch goud?
Radio Investments, een onderdeel van The Communicorporation Group, heeft recentelijk twee nieuwe stations erbij gekocht in Tsjechië en daarmee het aantal van negen stations in het land gebracht. In Engeland heeft deze onderneming ook aandelen in stations als 98FM, Spin 1038, Newstalk 106 en East Coast FM.

JELLE KNOT

NIEUWS UIT BELGIË

Nieuw Radio 2 logo
Radio 2's gele kanarie maakte vanaf 1 februari plaats voor een nieuw logo: een plassende baby. Een baby die tijdens zijn verzorging op zijn jonge moeder plast, moet de menselijke aanpak van het meest beluisterde radiostation beter weerspiegelen. Ook de Radio 2-slogan werd lichtjes aangepast om het station voortaan emotioneler te profileren. 'Overal dichtbij' werd geruild voor 'Altijd dicht bij jou'.Vanaf 1 februari werd het aantal regionale ochtendbulletins uitgebreid, de regionale avonduitzending maakte plaats voor een nationale mix van nieuwe en oude regionale uitzendingen. Het programmaschema van Radio 2 werd ook aangepast. Op zaterdag presenteert Anja Daems tussen één en vijf uur in de middag 'Zig Zag' met extra veel muziek. De 'Ultratop Album 50' wordt op zaterdagavond tussen zes en acht uur uitgezonden. Ook tijdens de week werden twee avonduitzendingen aangepast: 'Country Club' verhuisde van vrijdagavond naar donderdagavond en Albrecht Wauters zijn programma 'Dansbar' loopt voortaan op vrijdag van tien uur in de avond tot één uur in de nacht.

Anja Daems

On the run
Ten voordele van de actie 'Kom op tegen kanker' beklommen op maandag 17 februari zeven radiomakers de VRT- relaistoren aan de Reyerslaan te Brussel. Om half negen 's ochtends beklommen zeven lopers, eentje van elke omroep: Radio 1 - Radio 2 - Studio Brussel - Radio Donna - Klara (klassieke radio) - 927Live (middengolf sportzender) en Radio Vlaanderen Internationaal, de 25 verdiepingen of 485 treden. De bedoeling was om het snelste boven te komen. Het leuke was dat er 'live' verslag werd gebracht van het evenement op de zeven radiostations tegelijkertijd. De luisteraars konden sms'jes sturen ter aanmoediging. Meer dan duizend mensen deden dit zodat de opbrengst voor de actie ruim 500 euro bedroeg. De uitslag: 'Radio Run' winnaar werd Dirk Gerlo van 927Live (de sportzender) op de hielen gezeten door Radio 1 en Radio 2.Volgens de planning moest het live verslag gegeven worden door TV 1 sportfiguur Frank Raes, die de lift ook moest nemen na de start naar de nok van de toren. De lift weigerde echter alle dienst zodat er gedurende ruim één minuut op de zeven radiostations enkel een kakofonie van gehijg en gestommel te horen was. Het was eens wat anders.

ETIENNE KERREMANS EN JEAN LUC BOSTYN

-advertentie-

Graham Gill back to the sixties

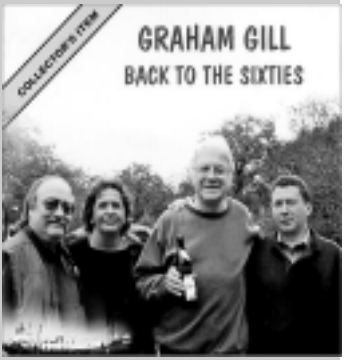

Graham Gill, ex-Radio 390, Radio London, Swinging Radio England, Britain Radio, RNI en Radio Caroline, biedt uit zijn eigen archief een exclusieve cd aan met daarop twee unieke opnamen. Allereerst zijn Oudejaarsavondprogramma op Radio Caroline 2002, gevolgd door een Top 40-programma op studiokwaliteit uit 1982 op een verrassend station.

De CD kost voor Nederlanders en Belgen 10 Euro, inclusief verzendkosten. Voor Bestellingen uit andere landen is de prijs 10 Pond inclusief verzendkosten.

Stuur de bestellingen naar Graham Gill, Boerhaveplein 89, 1091 DS Amsterdam

EEN AVONTUUR WERD WERKELIJKHEID

Het was in het voorjaar van 1974, een paar weken na de start van de internationale service van Radio Mi Amigo, dat een drietal personen naar Groningen kwam. Vanuit Den Haag waren ze in de ochtend van de betreffende zondag afgereisd naar de Martinistad om een bezoek te brengen aan Huize Knot. Ik woonde nog aan de Goudlaan en een Volkswagen kwam voorgereden met daarin Dennis King, alias Dennis Koning, Brian Anderson en een Duitser die zich als 'Kord Lemkau' voorstelde. Dennis, die ik al geruime tijd kende en waarmee ik al de nodige capriolen op het Caroline House in de Van Hoogendorpstraat in Den Haag had meegemaakt, stelde me dat Kord zijn vazal en zijn taxichauffeur was. Verder had hij niet veel te betekenen. Die middag zijn we naar de ziekenomroep in de kelder van het Katholieke Ziekenhuis geweest om de luisteraars aldaar te verpozen met het meest rumoerige programma dat ze ooit hebben meegemaakt. De heren Brian en Dennis waren meer op jacht naar hitsige vrouwen (lees verpleegsters) dan een goed programma te maken en de vazal zat er bij en keek er naar. Sinds die bewuste zondag in het voorjaar van 1974 heb ik Kord nooit meer gezien, laat staan gehoord of een schriftelijk bericht van hem ontvangen. De andere genoemde personen, Koning en Anderson, kwamen nog wel met enige regelmaat voorbij.

Bijna dertig jaar later benaderde mij dezelfde Kord met de vraag of ik wat aandacht kon besteden aan zijn station, dat op de Canarische eilanden actief is voor vooral de Duitse kolonie, die er woonachtig is. Wel, Kord heeft het verder gebracht dan taxichauffeur en manusje van alles voor Dennis Koning: "Ik heb in 1974 een half jaartje voor Radio Mi Amigo en Radio Caroline gewerkt, zowel op het kantoor in de Van Hoogendorpstraat als op het zendschip voor de Nederlandse kust. In die tijd waren ondermeer Andy Archer, Tony Allen, Norman Barrington en Dennis Koning er werkzaam. En anno 2003 ben ik gelijk aan bovengenoemde lieden ook nog actief in de radiowereld. Het station dat we runnen heet bovendien ook nog eens Radio Mi Amigo, hoewel we een totaal andere publieksgroep hebben dan het overbekende Radio Mi Amigo, dat van 1 januari 1974 tot medio oktober 1978 haar programma's vanaf het gelijknamige zendschip voor respectievelijk de kust van Nederland en Engeland uitstraalde."

Kord Lemkau

De vraag is echter waarom Kord koos voor de Canarische Eilanden in plaats van bijvoorbeeld te gaan voor een lokale licentie in Duitsland: "Ik ging op een bepaald moment met vakantie naar de Canarische Eilanden en was eigenlijk direct verkocht. De inwoners, de Canarios, hebben veel meer zin in het leven, zijn zeer behulpzaam. Het weer is er altijd super goed en de natuur, vooral buiten het toeristenseizoen, is bijzonder mooi. In de periode tussen de tijd van Radio Mi Amigo vanaf internationale wateren en het project op de Canarische eilanden ben ik in Duitsland zelf niet binnen de radio industrie actief geweest. Wat ik ook probeerde, ik kwam er niet tussen. Om bij de radio in Duitsland aan de slag te kunnen schijn je toch heel goede contacten te moeten hebben. Maar de droom van het radio maken is me altijd bijgebleven en ik heb net zo lang gewerkt en geld gespaard totdat ik mijn eigen radiostation kon gaan opzetten en financieren. Ik zat in de videoindustrie, had een aantal videozaken opgebouwd, die ik dermate goed heb kunnen verkopen dat ik hier op de Canarische Eilanden aan de slag kon gaan."

Kord blijkt iedere ochtend, weer of geen weer, zeer vroeg uit bed te moeten. Als programmaleider en eigenaar van het station weet hij waar zijn plichten liggen: "Tja, iedere morgen is het weer raak als de wekker om zes uur in de ochtend afloopt. Snel een

hap en kleren aan om vervolgens rond half zeven in de studio te zijn. En het maakt niet uit hoe laat je het die nacht ervoor hebt gemaakt, de wekker blijft op hetzelfde tijdalarm staan. Aangekomen moeten de laatste voorbereidingen worden gepleegd voor de vroege 'live-uitzendingen'. Als er tijd overblijft dan maak ik sterke koffie. Vervolgens de laatste gevoelens van vermoeidheid van je afschudden en de eerste aankondigingen volgen in het programma 'Startklar'. Tot elf uur duurt vervolgens het eerste programma, waarin een grote verscheidenheid aan items voor bewoners en vakantiegangers. Naast de diverse onderwerpen, is er ook dagelijks in de ochtend ruimte voor de horoscopen tussen tien en elf uur." Met de goede muziek, die men draait, vliegt eigenlijk de tijd om. Voor Kord is het rond elf uur wel mooi genoeg geweest want vier uur achter elkaar presenteren is voor elke presentator meer dan genoeg. De koffie begint rond die tijd ook niet meer lekker te zijn en dus rondt hij zijn programma af om vervolgens zijn collega Ingo Burghardt aan te kondigen. Ingo is sinds acht jaar woonachtig op de Canarische eilanden en zijn roots liggen in Rostock.

Ingo presenteert 'Spätstart' en maakt met zijn frisse en vrolijke manier van presenteren ook diegene voor wie de nacht langer is geweest, er weer een gezellig samenzijn van. Maar na een uur in de middag tot acht uur in de avond is er dan weer ruimte voor Kord. Tezamen met de mooiste vrouwelijke radiostem op het eiland, Jenny (Jennifer Steinberger, is sinds 2001 op het eiland en is afkomstig uit de omgeving van Frankfurt), is hij verantwoordelijk voor de uren tot acht uur in de avond. Dat er een zeer klein team actief is bij Radio Mi Amigo op de Canarische Eilanden mag blijken uit het gegeven dat om acht uur in de avond andermaal Ingo voorbij komt met twee uur muziek en amusement. De uren tussen tien en twaalf in de avond worden door de drie presentatoren bij afwisseling gevuld. Maar daarna is het nog niet gedaan want men dient het nieuws en sportnieuws voor de nachtelijke uren nog in te spreken waarna de computer het werk in de nacht kan doen. Voor Kord is het dus vaak laat: "Ja, het is niet altijd een uur of twee in de nacht dat ik het bed op kan zoeken, maar het is wel steeds vaker dat dit gebeurt." Het blijkt dus degelijk een zwaar leven te zijn, maar voor Kord is het dermate interessant dat hij de tijd niet eens in de gaten houdt om terdege de dagelijkse rust te nemen. Kord: "Het loopt gewoon allemaal erg lekker in de studio. Bovendien hebben we veel response op de internetuitzendingen en hebben we ook de mogelijkheid tot chatten, waarvan uitgebreid gebruik wordt gemaakt. De zeer positieve reacties die we krijgen overstijgen de zware werkdruk, hetgeen een prachtige compensatie is. Bovendien is het aantal luisteraars het laatste jaar gigantisch gegroeid. Niet alleen op de Canarische Eilanden maar ook op vele landen in de wereld via de internetbeluistering." Voor Kord en de andere medewerkers is er geen reden ontevreden te zijn, want niet alleen het leven voor de vakantieganger is goed op de Canarische Eilanden maar zeker ook voor de medewerkers van Radio Mi Amigo.

Jenny Steinberger

Maar de vraag is, nu we even een doorsnee dag uit het leven van Radio Mi Amigo op de Canarische Eiland hebben doorgelicht, waarom Kord het station met de naam 'Mi Amigo' heeft opgezet. In werkelijkheid blijkt dat hij reeds in de jaren zeventig, op twintigjarige leeftijd, al de droom had een eigen radiostation op te zetten. Dit het liefst met zijn favorieten van Radio Mi Amigo op de Noordzee als voorbeeld. Vooral het gegeven dat er in die dagen veel actie was en bovendien veel live uitzendingen geïmproviseerd vanaf de Noordzee dienden te worden gemaakt, speelden mee en het bleef dus altijd zijn wens met deze naam iets te gaan opzetten. Maar met de leeftijd van twintig jaar valt zoiets nog niet op te zetten en diende er vele jaren te worden gewacht voordat hij zijn droom kon realiseren. Na al vele malen voor vakantie de Canarische Eilanden te hebben bezocht viel zijn oog in 1999 op een kleine advertentie waarin een radiostation op het eiland te koop werd aangeboden. Kord: "Ja, dat was snel handelen. Al mijn spullen dienden voor de emigratie te worden ingepakt en daarbij hoorde natuurlijk ook de apparatuur en de vele cd's die we

voor het radiostation nodig hadden. Immers, met een cd speler alleen red je het niet op een radiostation. Ik had op dat moment apparatuur genoeg om één studio mee te vullen maar diende nog wel even snel in die bewuste maand augustus alles te worden ingekocht voor een tweede studio. Gelukkig kwam alles goed. De spullen die we aantroffen in het aangekochte station stelden niet veel voor en waren eigenlijk totaal verouderd. Gelukkig dat we in ons thuisland al het nodige hadden geïnvesteerd."

Inmiddels is men drie jaar verder en is er heel veel gebeurd. De grootste tegenslag had men wel met zender, die bij de aankoop van het station uiteraard was inbegrepen. Deze bleek totaal verouderd te zijn en bovendien de nodige complicaties op te leveren. Het grootste verdriet was echter dat de verkoper had aangegeven dat men een zender zou kopen met een vermogen van 1 kW. Achteraf valt natuurlijk af te vragen waarom Kord zich niet goed op de hoogte heeft gebracht, want de 1 kW zender bleek een niet hoger vermogen te hebben dan slechts 50 Watt, en dat is natuurlijk voor een radiostation een enorm verschil aan vermogen.

Binnen de studio maakt men voornamelijk gebruik van een computer waarom zo'n 20.000 titels in mp3 format zijn weggezet. Maar waarom nu niet lekker ouderwets te werken als je de sfeer van vroeger zo hebt geproefd. Kord: "Natuurlijk zou dat veel plezier brengen maar we maken van een computer gebruik omdat op die manier een titel, bij verzoeken, veel sneller kan worden gevonden. We hebben gewoon het personeel niet om een discotheek te runnen en snel platen op te laten zoeken. Uiteraard wordt voor nood wel eens gebruik gemaakt van de cd-speler. De commercials en de jingles hebben we voornamelijk op mini disc staan. Voor de nieuwsvoorziening, immers de luisteraars moeten ook op de hoogte worden gehouden van nieuws, weer en sport, wordt als het ware gelijk aan de zeezender Radio Mi Amigo van weleer, geleend. Men haalt het meeste binnen via internet en betaalt daar niet voor. Wel zijn er organisaties die hun diensten aan het team hebben aangeboden maar Kord stelt dat de door hun gebruikte manier het team zeer goed bevalt. Uiteraard logisch, als je bedenkt dat men het gratis leent.

Studio 1 Radio Mi Amigo

Als je een werkelijk overzicht geeft van de gebruikte apparatuur bij het nieuwe Radio Mi Amigo kom je tot het volgende: "We maken gebruik van twee complete studio's waar in totaal acht computers staan opgesteld. Beide studio's beschikken over een mengpaneel van het merk 'Mix Wizzard'. Daarnaast twee cd spelers en twee mini disc spelers. Verder veel andere apparatuur, waaronder goede limiters. De studio is gevestigd in het winkelcentrum van Playa del Ingles. Vandaar wordt het signaal via microsignaal naar de bergen uitgestraald, alwaar Salobre is gevestigd. Daar wordt het signaal opgevangen en via de FM heruitgestraald. Dit alles met een vermogen van maximaal 1 kW.

In de beginperiode van Radio Mi Amigo heeft men gekozen voor het Top 40 format, waarna verschillende andere formats zijn uitgeprobeerd. Kord: "Sinds een jaar hebben we de juiste lijn in onze programmering gevonden, waarbij ook de luisteraar zich goed thuis voelt. Veel lekkere rock, ook veel rustig werk en veel werk uit de jaren tachtig. De Top 40 komt nog wel aan bod, maar maximaal voor 10% binnen het muziekaanbod." En op de vraag of men ook de muziekrechten afdraagt kwam als antwoord dat er op het eiland nog geen regelgeving hiervoor bestaat en men zich, gelijk aan Radio Mi Amigo vanuit internationale wateren in de jaren zeventig van de vorige eeuw, geen cent aan auteursrechten afdraagt. Geen regels voor auteursrechten dus, maar ook geen officiële licentie voor Radio Mi Amigo. Gewoonweg omdat deze niet worden verleend. De lokale PTT komt één keer de zender controleren en als deze technisch goed wordt bevonden krijgt met een officieel document toegewezen, waarna met

rustig van start kan gaan met de licentie, zonder enige vorm van tijdsduur.

Ook heeft Kord enorme problemen gehad om de juiste mensen te vinden, die voor zijn liefdesstation wensten te werken. Nadat vele van de problemen waren opgelost, vond hij uiteindelijk ook het uitgebalanceerde team dat hem voor ogen stond. Nadeel is wel dat ze met zijn drieën ontzettend veel uren moeten presenteren en daarnaast ook alle andere dagelijkse werkzaamheden moeten uitvoeren. Maar het enthousiasme van Jennifer, Ingo en Kord is dermate groot te noemen dat het ook is overgeslagen op de luisteraars. Vele vakantiegangers vinden de weg naar de studio's en het lijkt erop dat de tijden van de Belgische enclave in Playa de Aro, alwaar Radio Mi Amigo in de jaren zeventig van de vorige eeuw zo vaak door luisteraars werden bezocht, zijn herleefd in het winkelcentrum van Playa des Ingles.

Maar ook voor diegene die niet in de gelegenheid zijn de studio's op de Canarische eilanden te bezoeken is er de mogelijkheid om de twee studio's van Radio Mi Amigo anno 2003 te zien. Via de moderne techniek van webcams is het mogelijk alle acties, in beide studio's van Radio Mi Amigo, te volgen. Bovendien is het aangeboden programma ook via Live Stream in internet te horen. En op de Canarische Eilanden is het station daadwerkelijk te beluisteren met het vermogen van 1 kW en wel via de 89.8 MHz. Dus mocht je de komende zomer beslissen voor een 'last minute' reis, neem dan in ieder geval je transistor radio mee. Voor de uitrusting en het onderhoud van de zendapparatuur huurt men, indien mogelijk, een firma uit Las Palmas in. Al het technisch onderhoud binnen de studio proberen de drie zoveel mogelijk zelf te doen. Zoals bij vele stations is voor meer personeel geen geld beschikbaar.

Betreffende de luistercijfers kan met bij Radio Mi Amigo op de Canarische Eilanden geen getallen geven inzake de beluistering via de FM. Simpelweg omdat er op de eilanden geen onafhankelijke organisatie bestaat die zich bezig houdt met luisteronderzoeken. Wel claimt men 12.000 tot 15.000 dagelijkse luisteraars via internet, een aantal dat volgens de leiding van het station zondermeer ook via de FM zal worden gehaald. En wat betreft internet zijn er dagelijks heel veel e-mails die uit allerlei landen komen. Ook het gastenboek van het station brengt dagelijks vele verrassingen.

Ingo Burghardt via de webcam

Natuurlijk is Radio Mi Amigo niet het enige station dat actief is op de Canarische Eilanden. Kord: "Momenteel zijn er diverse Spaanstalige stations, maar ook Duitstalige stations. Om precies te zijn zes. Maar omdat hier geldt dat iedereen kan doen wat men wil is het zo dat het merendeel gewoon een paar uur per etmaal in de lucht is met eigen programma's. De rest van de dag vult men met de programma's van andere Duitstalige stations, die via satellietontvangst worden overgenomen. Dit gebeurt vooral zonder toestemming, maar daar stoort geen mens zich aan."

Het grootste probleem voor het team van Radio Mi Amigo is echter het binnenhalen van de nodige financiën en een eventuele ondersteuning door nieuwe programmamakers. Kord: "Externe gelden zijn zeer moeilijk te krijgen. De successen van de hoge aantalen luisteraars zijn er wel en ik heb geen tijd om me ook nog om de eventuele investeerders te bekommeren en het komt er dus op neer dat de afgelopen jaren alleen mijn geld het station is binnen gevloeid. In totaal gaat het daarbij wel om een bedrag van rond de 200.000 Euro." Maar ook voor het werven van reclame heeft het kleine team van Radio Mi Amigo geen tijd, laat staan het geld om iemand apart in dienst te nemen om zich hiermee bezig te houden. Derhalve is er op dit moment alleen maar wat regionale reclame te beluisteren.

Voor de laatste groep, ondersteuning van externe programmamakers, is het mogelijk regelmatig programma's te maken. Bijvoorbeeld via opname via MD of cd of het doorsturen via MP3. Wel dient men, mits men regelmatig een programma wenst uitgezonden te hebben via Radio Mi Amigo, één of meerdere adverteerders mee te nemen. Ook is Radio Mi Amigo geïnteresseerd in organisaties die zendtijd willen huren. Gelijk aan haar vroegere naamgeving denkt Kord en zijn team daarbij aan religieuze organisaties, die

hier en daar gedurende een uitzendweek, een half uurtje of een kwartier per dag de boodschap van God willen verspreiden over de Canarische Eilanden..

Door het vele en uitstekende werk van Flatcast.com is het voor Radio Mi Amigo mogelijk geworden het station niet alleen op de Canarische Eilanden hoorbaar te maken maar ook wereldwijd in de huiskamers en kantoren via het World Wide Web. Tevens is er voor de luisteraars in de Duitstalige landen een heuse fanclub opgericht waarbij men regelmatig wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het station. Het station kan gevonden worden op:
www.radio-miamigo.com

HANS KNOT

THE HITS JUST KEEP ON COMING

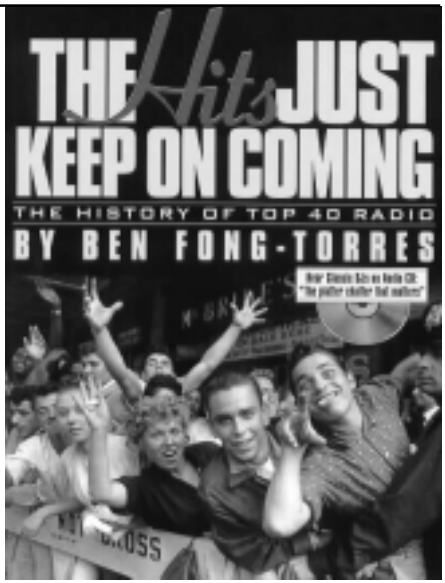

Wanneer je heden ten dage aan de babyboomers van destijds vraagt of men nog naar de radio luistert, zal men dit beamen maar de hoeveelheid uren die aan het beluisteren van de radio wordt besteed is sterk verminderd in vergelijking met de beluistering in bijvoorbeeld de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Als je de échte radioliefhebber, voornamelijk mannen en vreemd genoeg zeer weinig vrouwen, vraagt of men nog luistert, dan zal het antwoord inderdaad ook bevestigend zijn. Bovendien zal men niet alleen vertellen dat de frequentie van het luisteren nog steeds hoog is, maar dat men ook regelmatig teruggrijpt op de persoonlijke opnamen die men in het bezit heeft. De vijftig plusser van vandaag die de hobby 'radio' al vele decennia geleden tot zich heeft genomen, heeft ook vaak zijn eigen 'voorbeeld' als het gaat om de deejays. Ik weet zeker dat het merendeel namen als Alan Freed, Casey Kasem, Real Don Steele, Murray the K of Robert 'W' Morgan zal noemen. Dit geldt tenminste als ze ook de Amerikaanse radio hebben gevolgd. Top deejays in Nederland van toen, waarvan sommigen nog steeds binnen de Nederlandse radio actief zijn, gingen dan ook steevast op zakenreis naar de Verenigde Staten om aldaar de radio industrie te verkennen. Dat gebeurde niet alleen middels het bezoeken van de verschillende radiostations maar ook door het veelvuldig doorbrengen van de tijd op de hotelkamer. Een paar jaar geleden nog werd het resultaat van jarenlang 'heen en weer naar de VS reizen en verblijven' ons aangeboden door één van de betreffende deejays voor ons archief. Een prachtiger overzicht van twee decennia aan Amerikaanse radio kun je van je leven niet krijgen; een halfvolle bananendoos. Voor diegene die de Amerikaanse radio altijd belangrijk is geweest, maar ook voor diegene die het nog niet kent is er een interessant boek uitgekomen, dat Hans Knot voor ons heeft gelezen.

Even terugkomend op de namen van de deejays, die in de inleiding zijn genoemd, is vooral die van Alan Freed bekend. Hij wordt vaak als de Godfather van de deejays genoemd omdat hij hét voorbeeld zou zijn geweest van velen. Voor mij in ieder geval niet. Al jaren zit er in mijn archief een variatie aan deejays, alles samengevat in van die kleine doosjes. De betreffende cassettes worden veelvuldig gedraaid en als Alan weer eens langs komt dan hou ik het eigenlijk niet langer dan een half uur uit. Té monotoon en bovendien té veel gebruik makend van telkens terugkerende opmerkingen, waarbij hij probeerde vooral zichzelf populair te maken bij de luisteraars. Natuurlijk heeft hij de rock and roll muziek durven draaien waardoor ook andere collega's van hem met deze muzieksoort op de radio aan de slag gingen. 'Probeerde' zei ik terecht want Alan Freed schoot als een komeet naar boven, veroverde de ene naar de andere radiomarkt. Ontdekte artiesten, zorgde ervoor dat songs op zijn naam kwamen te staan als tekstschrijver en verbond die vaak als achterkant van een hitsucces, zodat zijn portemonnee nog dikker zou worden. Een vorm van bijverdienste die in de jaren zestig in Nederland ook aardig werd toegepast. Natuurlijk volledig terecht, als je de mogelijkheid hebt. Maar de komeet stortte ook weer naar beneden toen Freed negatief in de publiciteit kwam wegens het in grote bedragen aannemen van geld voor het draaien van muziek in zijn radio- en televisieprogramma's. Het betekende het einde van een lange loopbaan, waarbij hij

niet alleen de luisteraars bereikte via radio en televisie, maar ook op de vele podia in de diverse theaters, waar The Alan Freed Show op tournee ging.

Maar er zijn veel meer belangrijke deejays geweest als het gaat om 'The History of Top 40 Radio' zoals de ondertitel van The Hits Just Keep On Coming luidt. Een boek geschreven door Ben Fong-Torres, die een lange loopbaan achter de rug heeft als journalist. Zo was hij onder meer news editor voor Rolling Stone en schreef hij voor tal van vakbladen. Het meest recentelijk was hij actief in San Francisco als managing editor van het tijdschrift 'Gavin'. Prachtig mooi is het te zien dat ook Ben Fong-Torres zijn eigen idool bewonderde want in het boek is hij te zien als een kleine jongen, tezamen met Gary Owens. Een foto uit 1960, waarbij Ben zichzelf omschrijft als een groupie.

Ben Fong-Torres met Gary Owens in 1960 (archief Fong-Torres)

Ben maakt ons ook duidelijk dat niet 'The king of the old moondoggers', zoals Alan Freed zichzelf ook noemde, de allereerste deejay op de Amerikaanse radio was. Daarvoor moeten we naar WNEW in New York, waar Martin Block in het programma 'Make Believe Ballroom' in de pauze, toen er geen live optreden was, platen begon te draaien en aan te kondigen. Het bleek het luisterpubliek goed te bevallen, getuige de reacties en het idee sprong al snel over naar andere stations. Het concept was echter niet van Martin Block maar was geïntroduceerd door Al Jarvis. In zijn boek vervolgt Ben met het introduceren, zover het voor ons nog nodig was, van tal van belangrijke deejays uit de Amerikaanse Top 40 historie. Van 'Huntin with Hunter' (Hunter Hancock), via 'Jumpin with George', The Daddy'Os' tot 'Scannon gets down to you' (Scott Shannon).

Vele leuke anekdotes komen daarbij de lezer voorbij. Uiteraard dien je dergelijke verhalen met een knipoog te lezen, gezien ze vaak door overdracht naar overdracht naar de schrijver zijn toegekomen. Toch geeft het geheel een duidelijke kleur van hoe het binnen de echte Top 40 Radio van tóen toeging. Verder vergeet Ben Fong-Torres gelukkig niet dieper in te gaan op hoe de diverse formats zijn ontstaan, waarbij soms meerdere zogenaamde ontstaansverhalen naast elkaar zijn gezet. Want denk nu zelf eens na wie echt gekomen is met het idee van '40 op een rijtje en zoveel mogelijk draaien dan komt het financieel en qua luistercijfers allemaal goed'. Natuurlijk hebben we het allemaal wel eens gehoord en lees je het nu ook dubbel en dwars terug, maar na het lezen van het boek krijg je ook niet het echte antwoord. Claims blijven er namelijk bij meerdere personen liggen. Laten we het maar laten rusten met de namen 'Todd Storz' en 'Gordon McLendon'.

Maar ook het gebruik van de bijnamen van de diverse deejays komen aan bod waarbij men elkaar ook telkens weer het gras voor de voeten weg wil maaien. Zich vooral de belangrijke figuur in het leven van de jongere luisteraar te willen voelen, leverde al snel de zelf toegevoegde bijnaam 'Big Daddy O' op. Maar ook een aantal deejays die er prat op gingen met artiesten op stap te mogen kregen hoogmoedswaanzin. Toen de Beatles op tournee gingen, op de top van hun succes, door Amerika, was er al snel een aantal deejays die 'on air' claimden 'The Fifth Beatle' te zijn.

Eerder al viel de naam van Gordon McLendon. De man die dus niet alleen tot de twee 'Top 40 ontdekkers' wordt gerangschikt, maar veel meer voor de medium radio heeft betekend. Gelukkig gaat Ben in zijn boek 'The Hits Just Keep On Coming' daar dieper op in. Want wees nu eerlijk, is het niet heerlijk te weten dat hij ook de man was achter het format 'beautiful music' en niet alleen KLIF in Dallas en KHJ in Los Angeles maar vele andere stations tot een groot succes bracht? Hij ging zelfs naar Europa om daar zijn ideeën over te brengen aan de directie van Radio Nord, die vanaf een zendschip voor de Zweedse kust zijn radio format tot succes gingen maken.

En gelukkig wordt ook niet voorbij gegaan aan het fenomeen 'Boss Radio'. Mooiere radio heb ik zelf nooit meer gehoord. De snelheid die in dát format zat is onovertroffen, waarbij zelfs het nieuws en weer in dezelfde stijl met veel echo voorbij kwamen. Het format werd destijds door de leiding van Swinging Radio England naar Europa meegenomen om vanaf het zendschip MV Laissez Faire de Europese ether in te jagen. 1966 was het jaar en het bleek voor Europa veel te vroeg te komen, waardoor binnen een jaar er een einde kwam aan het kiene idee van 'Boss England'.

Andere zaken behorende bij 'Top 40 Radio' als 'The Good Guys', 'Fun Power Radio', 'Your Color Radio' 'The Super Summer Survey' en belegen

De 'zogenaamde' Caroline-deejay Lawrence Diggs (archief Fong-Torres)

Casey Kasem worden tevens belicht. Kasem is algemeen bekend als de deejay die op de meeste radiostations ter wereld werd en wordt gehoord middels zijn syndicate programma. Vroeger verspreid per 'shipping' via LP's, later per cd's en nu via satellietsignalen en internetverbindingen. Maar Kasem is niet alleen de man van de verhaaltjes die betrekking hebben op de artiesten in 'The American Top 40'. Zijn achtergrond gaat veel verder terug, hetgeen terug te vinden is in dit, deels, prachtige boek. Terwijl ik nu luister naar een opname van 'Robert W Morgan is my name' wil ik echter ingaan op één hoofdstuk van het boek, waarbij het lezen meteen de inhoud van het gehele boek als ongeloofwaardig doet overkomen.

Het betreffende hoofdstuk 'British Radio: Sink the Pirates' begint zo als het zou moeten beginnen. Namelijk met het verhaal van de Britse platenindustrie versus de staatsomroep BBC, het bestaan van de mogelijkheid wel via Radio Luxembourg te kunnen uitzenden als het ging om de nieuwe muziek. Ja, zelfs wordt er verteld dat er, in tegenstelling tot de Amerikaanse radiowereld, openlijk aan payola werd gedaan. Complete kwartieren en half uren waren opgekocht door platenmaatschappijen om hun nieuwe releases op de radio te krijgen. Na een korte introductie van hét station onder de zeezenders, Radio Caroline verklaart Ben Fong-Torres dat Radio London wel het succesvolste station was met veruit de beste deejays, die jarenlang zeer succesvol scoorden. Hij memoreert daarbij aan de wijze waarop John Peel al die tijd zijn luisteraars via de 266 meter kon kluisteren aan de radio, waarbij Peel de bijnaam 'the underground public address system' kreeg toegeschreven vanwege de alternatieve muziek die hij in het programma 'The Perfumed Garden' bracht. Psychedelische muziek vooral, die hij had leren kennen in Californië waar hij lange tijd had gewerkt op de radio. Radio London kwam in de ether in december 1964 om op 14 augustus 1967 te vertrekken wegens de introductie van de Marine Offences Act. John Peel kwam pas in mei 1967 bij Radio London aan de bak. Oké, laten we het op een detail houden, dit foutje.

Vervolgens laat de schrijver van het boek een deejay opdagen die met de mooiste verhalen tevoorschijn komt inzake zijn verblijf aan boord van het schip van Radio Caroline in 1968, de tijd dat Radio Caroline de Britse wetgever al lang aan het treiteren was. Nee, geen Roger Day, geen Johnnie Walker, geen Spangles Muldoon, geen Bud Bulloo, geen Robbie Dale of andere helden van weleer, maar een volstrekt onbekende Lawrence Diggs. Deze beweert tijdens een verblijf in een commune in San Francisco te hebben gehoord over 'pirate radio'. Hij had daarvoor bij KFRC gewerkt en wist dat ze bij Radio Caroline het format van Bill Drake aan het dupliceren waren. Deze Lawrence vertelt vervolgens dat hij de eerste zwarte deejay op het station was, waarbij hij een stem opzette zoals Barry White zijn fans toezong. Dus 'laid back'. Maar daar was men bij Radio Caroline niet van gecharmeerd omdat ze liever 'up tempo' radio wensten en dus diende hij meer schreeuwend over te komen in zijn programma. Wel, zie je het al voor je, Barry White in de hitlijsten van 1968? Maar Lawrence, die wel een hele dikke duim moet hebben gehad toen hij de auteur van het boek sprak, ging verder. 'We werden met dinghys vanuit Amsterdam naar het schip gebracht. We waren voor zes weken aan boord en hadden niets anders te doen dan twee keer per dag een programma te presenteren. Voor de rest aten, dronken en sliepen we. Af en toe een boek en verder brachten we de tijd door met poolen.'

Wel ik zie het me al voor me, een poolbiljart in het vooronder van de MV Mi Amigo of in de messroom van de MV Fredericia. Maar het allermooiste droomverhaal van deze Lawrence Diggs is wel het feit dat hij in het boek vertelt dat praktisch iedere week een stuk of drie prostituees op kosten en met de groeten van de baas aan boord kwamen om de heren eens flink te verwennen. Bovendien eindigt hij zijn successtory met het gegeven dat hij na zes maanden wel genoeg had van Radio Caroline en weer aan de slag ging bij KFRC in San Francisco. Misschien dat Ben Fong-Torres eens contact kan opnamen met de directie van KFRC met de vraag in hun archief te mogen duiken om erachter te kunnen komen of Lawrence daar wel ooit heeft

gewerkt. Zes maanden in 1968 op Radio Caroline? Op 3 maart van dat jaar werden de Caroline zenders door de schuldeiser Wijsmüller uit de lucht gehaald om niet eerder dan in 1970 vanaf de MEBO II terug te keren. Als je news editor bent geweest van een toonaangevend tijdschrift als Rolling Stone, dan dien je toch te weten hoe een verhaal gecheckt dient te worden.

Zoals al gesteld brengt dit verhaal de rest van het boek **'The Hits just keep on coming'** mee naar beneden qua geloofwaardigheid. Maar goed dat er gratis een cd bij inzit met daarop hoogtepunten van bekende Amerikaanse Top 40 deejays en ik kan je garanderen dat er geen fragmenten zijn terug te vinden van de zich Caroline deejay noemende Lawrence Diggs.

'The hits just keep on coming; the history of Top 40 radio' door Ben Fong-Torres is een uitgave van Backbeat Books in San Francisco en uitgegeven in samenwerking met GAVIN. (De maatschappij waar Ben nu voor werkt). Deze maatschappij noemt zich 'The most trusted name in radio'.

Bestellen kan via de boekhandel:
ISBN 0-87930-664-5

HANS KNOT

HET ROER MOET OM

Radio Noordzee

Het was uitgerekend Ben Bode (ex Radio Paradijs uit België) die mij attendeerde op de posters met de tekst 'het roer gaat om' die waren geplakt in geheel Nederland. Een Nederlandse politieke partij dacht u? Nee hoor, John de Mol junior denkt met weemoed terug aan de dagen aan boord van de MEBO II van Radio Noordzee en kloont hiermee het idee van Michael Bakker en Ad Bouman van Radio 192. Het radiostation Radio Noordzee is thans, volgens mij, dus ook gekloond en dat is in de mode tegenwoordig. Tijdens het bezoek dat Hans Knot en ik vorig jaar zomer brachten aan een deejayconventie in Londen, hoorde ik van de lancering van een Radio London, een Radio Mi Amigo en een Britain Radio op satelliet. En dat alles zeer spoedig. We zijn inmiddels een half jaar verder in de radiotijd. Sindsdien niets meer van die plannen vernomen. Radio Noordzee is sinds de heroprichting aan land niet echt populair geweest. Ik kan mij herinneren dat ik bij Jerney Kaagman in de 'boardroom' bij de firma Strengholt in Naarden zat en zij mij ervan probeerde te overtuigen dat het oude 'MEBO II-gedoe' definitief verleden tijd was. Grappig te zien dat jaren later John de Mol junior, daarbij bij gestaan door Erik de Zwart, daar kennelijk toch anders over denkt. Oude piraten moeten het radiostation dus meehelpen toch een nieuw leven in te blazen.

Radio 192

Laatst was ik nog bij Radio 192 om weer een doos van hun zeer succesvolle cd 'The Radio is on' op te halen. Tijdens de koffie vertelde Michael Bakker mij dat Ad Bouman verbood om covers van songs te draaien. Stel: Peggy Lee nam 'Fever' op en volgens de 'leer' van Bouman mag dan 'Fever' niet worden

gedraaid van Elvis Presley of the McCoys. Nu heb ik wel eens 'Fever'in de uitvoering van Elvis Presley gehoord op Radio 192, dus men is niet erg strikt in de leer. Nou weet ik bijvoorbeeld ook dat op de 4 cd box 'Mods versus Rockers' een zeer fraaie versie staat van 'River Deep, Mountain High' van inderdaad Ike and Tina Turner. Mag dus niet gedraaid worden, want dit is niet het origineel. Wie kan mij dit uitleggen? The Animals namen 'The House of the Rising Sun' op. Het origineel stamt uit de twintiger jaren. Die versie heb ik nooit gehoord en wellicht miljoenen mensen niet. Wel die van The Animals. Conclusie: de door Ad Bouman ingevoerde regel is zo krom als een

banaan. Jacques Brel had een hit met 'Ne me quitte pas' en dit nummer werd vooral bekend door Dusty Springfield. En welke horen we vaker op de radio bij Radio 192? Men draait de (uitstekende) cover en minder vaak het origineel. Ik hoorde in het programma 'Het Steenen Tijdperk' bij de AVRO op Radio 2 ('s zondags 6.00-7.00 en wel even de wekker aanzetten dus) dat het nummer 'Go now' van The Moody Blues een cover is van een R & B artiest uit de vroege jaren zestig. Wil Radio 192 dus voortaan nu wel de originele versie draaien? De ongeschreven regel is dus: covers mogen, mits van zeer bekende artiesten. Ene Twinkle uit Engeland, bekend van 2 hitjes: 'Golden Lights' en 'Terry', coverde een hit van France Gall (Poupee de cire, poupee de son) en die hoor je nooit op de radio. Jammer, want zo maak je de radio wel verrassend. Als je bedenkt dat het nummer 'Radar Love' van The Golden Earring ruim 175 maal gecoverd! Helaas. Radio192 doe daar wat aan! Van de hit van Nancy Sinatra : 'These boots are made for walking' verscheen een Nederlandse versie onder de naam: 'Draag schoenen om te lopen' van Annet Hesterman. Geen absolute topper maar toch leuk en nostalgisch om te horen.

Hedendaagse sterren

Beter in ieder geval dan al het geneuzel in de poppagina's van heden over 'topsterren' als Michael Jackson. met die vreemde neus en de nog vreemdere gewoonte om met kleine kinderen in bed te slapen. Misschien dat de dames van K 3 hem kunnen bekeren? De poppagina's worden teveel gevuld met geneuzel over depressie, drugs, wie doet het met wie? in plaats van informatie over nieuwe cd producties. Het nummer 1 liedje van het songfestival jaren geleden zorgde altijd voor een (bescheiden of grote) hit, heden ten dage verdwijnt het nummer meteen na de Europese Finale in de ramsj bakken van de cd-boer. Te weinig hoor je goede nieuw verschenen pop op de radio, ja soms op Kink fm, nadat er eerst minutenlange bagger werd gedraaid.

Radio Caroline Nederland

Een station als Caroline Nederland of Caroline UK zou aandacht kunnen schenken aan nieuwe producties. Echter op het moment dat u deze regels leest horen we dat komende week (3e week februari) het signaal van de kabelnetten afgaat. Helaas, een mooi initiatief heeft het niet gered. Jammer dat het naar de daartoe bestemde kanalen ook niet werd bekend gemaakt. Een internetberichtje van de Telegraaf meldde ons het spoedige verlies en dus kunnen we Radio Caroline Nederland alleen nog maar via de satelliet ontvangen. Dit in afwachting van een eventuele FM dan wel AM frequentie. Sietse en de zijnen bedankt en hopelijk horen we jullie terug in de ether, het is jullie gegund.

De wet van vraag en aanbod

Zou het misschien kunnen komen doordat de reclametarieven wat aan de hoge kant waren? Ik kan me herinneren dat ik het 'aanbod' kreeg om twee weken lang zes spots te mogen hebben voor 'maar' duizend gulden (in die dagen betaalden we nog niet in Euro's). Je investeert dus duizend gulden in een station dat misschien op dat moment tien

luisteraars heeft. Een station, op de kabel of in de vrije ether heeft drie jaar nodig om 'in de markt gezet' te worden. In het geval van kabelradio Caroline zou een tarief van duizend gulden voor vijf maanden een redelijk bedrag zijn geweest. De wet van vraag en aanbod wordt meestal in de eerste lessen van economie behandeld heren! Als u in het centrum van uw dorp of stad staat en aan willekeurige voorbijgangers vraagt naar Radio Caroline, dan zal men zeggen: "O ja, was dat niet die zeezender in de zestiger jaren… bestaat die dan nog?"

februari 2003, **ROB OLTHOF**

BEATMEISJES 1963-1969

In het jaar 2000 verscheen bij uitgeverij Arena in Amsterdam een boekje met de titel 'Nederbeat', over de glorietijd van de Nederpop in de jaren zestig van de vorige eeuw. Het boekje was van de hand van Frank Dam, die diverse nederpop groepen al eerder had neergezet in de NRC. Het gaf een degelijk inzicht in het wereldje van de Nederpop, waarbij gelukkig ook heel veel onbekende verhalen voorbij kwamen, en zelfs de insiders heerlijk verrast werden over de manier waarop de auteur was gaan graven en deuren ook heel gemakkelijk waren opengegaan, die voor anderen weer gesloten bleven. Uitgeverij Veen in Amsterdam is het deze keer die de verzamelde interviews, die eerder onder de titel 'Beatmeisjes' ver-

schenen in de NRC, heeft gebundeld in een boekwerk, dat tevens voorzien is van een cd met daarop unieke opnamen. Hans Knot las en luisterde voor ons.

Het gekke is wel dat de schrijver van het boek 'Beatmeisjes' een totaal andere achtergrond heeft dan verwacht. Je zou denken dat, bij het lezen van zijn vaste columns in de jaren 2001 en 2002 in de NRC er sprake was van een gedegen journalist die aan het werk was. De in 1952 geboren Frank Dam is afgestuurd aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam en daar ligt zijn link naar de krant. Hij is namelijk onder meer freelance illustrator en werkt onder meer voor de voornoemde krant.

Als je kijkt naar de lijst van 36 geïnterviewde 'beatmeisjes' vallen meteen de namen op van de absolute toppers als Jerney Kaagman, Patricia Paay, Margriet Eshuijs, Bonnie St. Claire en Mariska Veres. Je krijgt de neiging om meteen de betreffende hoofdstukken erbij te halen om te zien of datgene je al wist over de vijf vrouwen, die nog immer op de één of andere manier binnen de muziekindustrie actief zijn, is aangevuld met nieuwe informatie. Maar er zijn er veel meer genoemd als bijvoorbeeld Annet Hesterman, die me vaag in het geheugen ligt van een vertaling van 'These boots are made for walking', die wel destijds op de radio werd gedraaid, maar niet de waardering kreeg die het verdiende. Uiteraard zie ik die mooie vrouw, Shirley Zwerus meteen voor mijn gezicht. De kledingkast op de derde verdieping van de Korreweg 105 in Groningen was destijds bekleed met Shirley. Bij het lezen van de naam Trea van der Schoot ging meteen de naam van 'Bert Bossink' door mijn hoofd. De hoofdredacteur van Sound of the Sixties en de grootste kenner van de muziek uit de jaren zestig, schreef al weer jaren geleden het levensverhaal van Trea van de Schoot, ook beter bekend als Trea Dobbs. Het leek erop dat Bossink totaal verliefd was op Trea gezien hij bij herhaling – in de daarop volgende nummers van zijn tijdschrift – terugkeerde op 'Zijn Trea'.

Maar wat moeten we met namen als Leontien Snel, Paulien Kouwenhoven, Duifje Gout en Janneke Peper? De laatste zie ik in gedachten terug in de kleine advertenties in de zaterdagedities van het toenmalige Nieuwsblad van het Noorden. Ze werd aldaar vaak gepromoot voor de lokale optredens die veelvuldig plaats vonden en zelf heb ik, hoewel al in haar nadagen van succes, de eer gehad in een avondvullend programma te mogen zitten in één van de discotheken in het oosten van de provincie Groningen en wel in Winschoten. Janneke, die afkomstig was uit dezelfde plaats en door een dermate gedreven vader werd gepusht dat ze zelfs enorm bang voor hem werd. Gezien als een jong talent met grote kansen in drie talen, waarbij vooral het Duits een grote toekomst beloofde. Duidelijk uit haar relaas wordt wel dat die toekomst er niet voor haar was – ja ze mocht vele reizen maken naar grote en kleine Duitse plaatsen om telkens voor grote scharen mensen op te treden. Maar wel voor ene Gert Timmerman, die fluitend zijn zakken goed met het succes van Janneke Peper vulde. Ja, Janneke had wel de eer om nog in een televisiefilm te mogen figureren naast Catherine Valente en haar broer Silvio Francesco, maar in het boek bekent ze dat ze

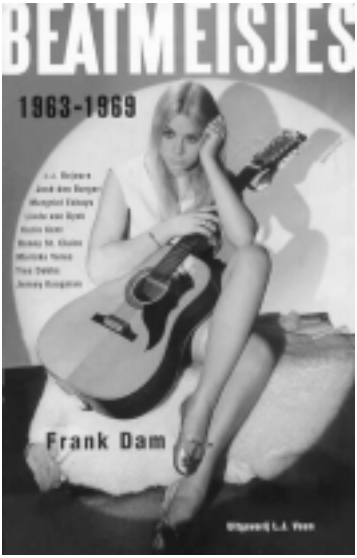

haar leven lang nooit haarzelf is geweest. De oorzaak ligt onder meer, als zo vaak in die jaren, bij goedgelovige ouders, waardoor ze gemakkelijk misbruikt konden worden. Janneke slijt haar leven in een speciale woning, door het RIAGG voor haar geregeld.

En ze stond niet alleen met haar psychische problemen want een ander voorbeeld van geleefd worden door managers en producers is die van de zangeres Paulien. Een talent dat haar zanglessen kreeg bij Bert Ogterop, een grote naam in de jaren zestig op dit gebied. In de weekenden in Amsterdam logerend kreeg ze een auditie bij één van de omroepen met de groep waar ze mee speelde. Uiteindelijk koos de bandleider van de AVRO voor haar, hetgeen meteen kwaad bloed zette bij de moeder van één van de jongens. Gevolg was dat ze niet meer mee mocht zingen in de groep van haar zoon. 'Nieuwe Oogst' was haar eerste optreden in een nogal gewaagd jurkje, hetgeen haar de nodige contracten in de modewereld opleverde.

Maar ook is daar het verhaal van Elly, zich verschuilend achter haar gitaar die maar twee dingen wilde in haar leven: of beroemd worden of non in het klooster. Allebei leek het interes-

sant. De nonnen hadden iets heiligs, iets bovennatuurlijks. Totdat ze op een dag een non van het toilet zag komen. Nee, veel interessanter was die jongen met die Puch. Niet veel later zou ze Rikkert Zuiderveld ontmoeten. Ook onthullend is het verhaal van Mariska, dochter van een Nederlandse moeder en een Hongaarse vader. Al in 1965 had ze de nodige soloplaatjes en wat je achteraf niet voor mogelijk houdt, is dat ze nog steeds onschuldig door het leven ging ten tijde van de grootste hit van haar Nederlandse beatgroep: 'Venus' van Shocking Blue. En nog steeds, ruim dertig jaar later, wordt de mooie Mariska van destijds met regelmaat aangesproken door de fans van toen.

Annet Heesterman bleek niet te scoren met de Nederlandse bewerking van 'These boots are made for walking' maar was wel geliefd genoeg geworden, waardoor tal van groepen haar wel als zangeres wensten. Ze was gevraagd door Robbie van Leeuwen op daar zangeres te worden. Helaas zei ze 'nee' en nam de eerder vernoemde Mariska de plaats in. Onthullend is ook het verhaal dat Annet brengt over haar ontmoetingen met de leden van de Rody's waarmee ze volgens haar repeteerde in Drenthe. Tja, Oude Pekela moest dan zeker tijdelijk verlegd zijn naar een iets zuidelijke provincie.

Maar Frank Dam laat in zijn boek ook echte Beatmeisjes aan het woord zoals Linda van Dyck. Altijd een prachtige vrouw geweest, die wist wat ze wilde of het niet acteren of zingen was; ze zei wat ze wilde en volbracht vaak haar doelen. Met een eigen gecomponeerd nummer 'Stengun' startte ze ruig haar loopbaan, waarbij ze in het boek nu openbaart hoe grof er door technici werd afgezet tegen de toenmalige jeugd in de platenstudio's en hoe managers hun werk wel heel grondig deden. Dat Linda zich ook van haar mooiheid in haar eigen voordeel gebruik maakte, laat ze tevens niet onbesproken.

Tientallen pagina's later kom ik het intrieste verhaal tegen van Shirley, een vrouw die overal op de wereld een gigantische hit had kunnen worden met haar prachtige stem. Bovendien had ze nog het voordeel dat ze een prachtige vrouw was (is). Ze kwam echter, verliefd als ze was, in verkeerde handen. Onder grote druk kwam ze te leven, geen eigen leven maar een zware manier van geleefd worden en mishandeld worden. Ver weg van Nederland voelt ze nog dagelijks de pijnen van de mensen die ze tegenkwam in haar zangloopbaan. Maar er zijn meer beatmeisjes uiteindelijk gevlucht waarvan een deel in verhaal is terug te vinden in dit boek, dat ik in de loop van twee dagen telkens terugpakte omdat ik er gewoon niet af kon blijven.

Maar ook beatmeisjes die uiteindelijk heel anders terecht zijn gekomen werden door Frank Dam gevonden en ondervraagd. Als daar zijn de toen heel mooie Lisselore die vrij snel zou trouwen met Paul van Vliet en Marijke Merckens. Van haar het mooie verhaal dat tijdens een van de vele feestjes na een optreden van de Wim Sonneveld Revue Alfred Heineken haar vroeg eens langs te komen. Het bleek een Hollywood huis te zijn waar in elke kamer plotseling de bedden uit de muur kwamen en Marijke in haar mantelpakje de straat opvluchtte. Suzie kennen we natuurlijk allemaal als generatiegenoot van de zwart wit televisie. Haar ouders gaven haar al op 14-jarige leeftijd toestemming te gaan toeren met een beatgroep in het buitenland. Immers, waren ze zelf – als circusartiesten – niet anders gewend. Resultaat was dat jarenlang half Scandinavië aan haar voeten lag en ze er nog steeds woont in Zweden. Ook Ilonka Biluska trok er op uit naar haar successen in Nederland – alwaar ze ook toevallig was aangeland. Immers haar ouders woonden in Zuid Afrika. En ook het verhaal van Patricia was verwarmend hoe ze vertelde dat 'Je bent niet hip' helemaal tot één geheel werd gemaakt door een op een cola flesje tikkende Pierre Kartner. Uiteraard komt de rol van de deejay in Nederland en de impact van de radiostations als Radio Veronica en Radio Noordzee ook voorbij in de verhalen, waarbij ook niet altijd van een eerlijke rol kon worden gesproken.

Zo maar een paar handen vol met herinneringen aan de Beatmeisjes uit de jaren zestig, waarvan er zeker een honderd zijn geweest en door Frank Dam zesendertig zijn teruggevonden en ondervraagd. Een adembenemend boekwerk van 224 pagina's waarin tevens een zoveel mogelijk complete discografielijst staat opgenomen van de ondervraagde beatmeisjes. Het wordt tenslotte gecomplementeerd met een unieke CD, die is ingesloten en vele onbekende en bekende nummers nog eens de revue laat passeren.

Advies: bestel het direct bij je boekhandel: **Beatmeisjes 1963-1969, door Frank Dam. ISBN 90 204 0563 2 Uitgeverij L.J.Veen Amsterdam 2002**

HANS KNOT

INTERNET SURFTIPS

Ook deze maand weer een aflevering van onze rubriek met Surfadressen. Belangrijkste adressen: **www.mediacommunicatie.nl**
www.soundscapes.info
www.offshore-radio.de

Kees Pronk kwam recentelijk in contact met Aad de Meij, die werkzaam is geweest bij de douane in Scheveningen en in de jaren zeventig heel wat dia's heeft gemaakt. Ze staan nu on line: **http://members.lycos.nl/keprosa/1974/zeezender.htm**

Dan wil John England in contact komen met mensen die iets meer weten omtrent Garner Ted Amstrong: **www.geocities.com/hwa_reserach/index.html**

Leuk is het ook om te zien dat er nog steeds mensen zijn die met genoegen terugkijken op de dagen van AFN: **www.ranger49.tmfweb.nl**

Meindert Dikboom luistert de laatste tijd vaak naar KMCM uit Amerika: **www.kmcm.net/**

Uit Amerika wordt geadviseerd een op de volgende site te kijken met informatie omtrent twee zeezenderprojecten die nooit zijn doorgegaan. **http://www.geocities.com/sirjamesgoldsmith/**

Herman Content heeft een leuke pagina die hij onder aandacht wil brengen. Het is een site gespecialiseerd in middengolf ontvangst: **http://users.pandora.be/hermanb/Emwg/index.htm**

Even surfen naar de luisterclub van Radio France International, dat claimt 50.000 leden te hebben in 110 landen is aan te raden: **www.rfi.fr**

Maar we willen ook een aantal Duitse stations aanraden om te bezoeken: Allereerst een bezoekje aan het jeugdstation van de NRW: **www.jugendradio-nrw.de**

De volgende site noemden we al een jaar of vijf geleden maar deze is recentelijk totaal opgefrist en afkomstig uit Zuid Duitsland: **www.radio7.de**

In Frankrijk heb je ook tal van stations die het beluisteren de moeite waard zijn. Jazzy Love Radio bijvoorbeeld. Kijk maar eens op de site: **www.absat.fr**

Meindert Dikboom is een fervent surfer als het gaat om AFN en Amerikaanse radio en deze keer tipte hij ons: **www.usarmygermany.com/sont.htm**

Herinneringen aan de dagen van BBC Radio One kunnen het beste worden teruggelezen via: **www.radiorewind.co.uk**

Jean Luc Bostyn meldde een leuke site waar je veel ouderwetse hoorspelen kunt terugvinden. Wel het in Engels: **www.radiolovers.com**

Denk je ook iets interessants te hebben gevonden meldt het dan aan: Hknot@home.nl

HANS KNOT EN MARTIN VAN DER VEN

25 jaar Freewave • 25 jaar SMC • 25 jaar Radiodag • 25 oktober:

Radiodag 2003

SPECIALE GASTEN BLIKKEN TERUG
zaterdag 25 oktober a.s

LOCATIE: Koningszaal Artis aan de Plantage Middenlaan 41-43 in Amsterdam

Entree is voor SMC-donateurs 3 Euro terwijl niet-donateurs 15 Euro entree gaan betalen. Een donateurschap kost 7 Euro per jaar en daarvoor krijg je ondermeer een extra uitgave van Freewave gratis toegestuurd, waarin wordt teruggeblikt op 25 jaar Radiodag.

Meer info:smc@caiw.nl